

สรุปข่าวประจำวัน 5-11 มีนาคม 2568

ข้าวไทยผวา “ทรัมป์” สั่งเก็บภาษี ทูตตลาดใหญ่สุดหอมมะลิไทยส่อวูบ

จับตา “ทรัมป์” สั่งเก็บภาษีสินค้าเกษตร “ข้าว” ขวัญผวา หวั่นกระทบตลาด 8.3 แสนตันส่อวูบ ชี้สหรัฐเป็นตลาดใหญ่สุดข้าวหอมมะลิไทยส่งออกปีละกว่า 7 แสนตัน สถาบันคลังสมอง ระบุค่าเสรีโลกภายใต้ WTO รอบ 3 ทศวรรษกำลังถูกท้าทายจากการค้าย้อนยุค

เศรษฐกิจและการค้าโลก ณ เวลานี้กำลังถูกสั่นคลอนจากการดำเนินนโยบาย “America First” ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐอเมริกา ที่เข้ามาบริหารประเทศได้ไม่ถึง 2 เดือน แต่ได้ประกาศจะปรับขึ้นภาษี หรือชะลอการขึ้นภาษีสินค้ากับประเทศต่าง ๆ เป็นรายวัน อ้างเหตุผลเพื่อลดการขาดดุลการค้า และการสงครามการค้าจากการทำการค้าที่ไม่เป็นธรรมกับสหรัฐ ฉีกกฎเกณฑ์การค้าภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ที่สนับสนุนการค้าเสรีเกือบสิ้นเชิง

ล่าสุดได้เดินหน้าปรับขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนจาก 10% เป็น 20% แต่ชะลอการปรับขึ้นภาษีสินค้าจากเม็กซิโก และแคนาดา ที่พึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐสัดส่วนมากกว่า 70% ของการส่งออกโดยรวมออกไปอีก 1 เดือนหลังมีการเจรจาต่อรอง

สำหรับไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความเสี่ยงสูง อาจถูกสหรัฐปรับขึ้นภาษีสินค้า จากในปี 2567 ไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่อยู่ในจอร์แดนหรือถูกเล็งเป้าหมาย เนื่องจากเป็นประเทศที่เกินดุลการค้าสหรัฐมากอยู่ในลำดับที่ 11 ของประเทศคู่ค้าจากทั่วโลก ทั้งนี้สินค้าที่สหรัฐประกาศจะปรับขึ้นภาษีส่วนใหญ่จากทั่วโลกเวลานี้ส่วนใหญ่ยังอยู่ในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามไม่มีใครสามารถคาดเดา หรือการันตีได้ว่าในส่วนสินค้าเกษตรของไทยจะไม่ถูกใช้มาตรการในครั้งนี้

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่าสถานการณ์ของโลกในเวลานี้กำลังเปลี่ยนแปลงและสั่นคลอนจากนโยบายปกป้องทางการค้า (protectionism) ของสหรัฐ ภายใต้ America First ที่ใช้มาตรการทางภาษีศุลกากรมาเป็นเครื่องมือในการต่อรองทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ที่ได้เปรียบดุลการค้ากับสหรัฐ

ส่งผลให้การค้าโลกจากที่เคยพัฒนาสู่ระบบการค้าเสรี (Globalization) มากกว่า 3 ทศวรรษภายใต้กรอบนโยบายของ WTO กำลังถูกท้าทายโดยประเทศมหาอำนาจโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ที่นำเอาภาษี (Tariff) มาเป็นเครื่องมือจัดการกับประเทศที่ได้เปรียบดุลการค้ากับสหรัฐ

สำหรับประเทศไทยนั้นได้เปรียบดุลการค้ากับสหรัฐเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จากปี 2566 ที่ได้เปรียบดุลการค้าสหรัฐ 29,045.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ได้ปรับตัวสูงขึ้นเป็น 35,428 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567

ส่วนหนึ่งที่น่าห่วงเวลานี้ คือในสินค้าเกษตรที่ไทยส่งออกปสหรัฐที่สำคัญได้แก่ ข้าว ประมาณ 830,000 ตันต่อปี ในจำนวนนี้เป็นข้าวหอมมะลิและกลุ่มข้าวหอมประมาณกว่าร้อยละ 85 (705,500 ตัน) นโยบาย

protectionism ของทรัมป์ กำลังเพิ่มความเสี่ยงและความไม่แน่นอนให้กับการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยไปสหรัฐ รวมถึงสินค้าอุตสาหกรรมทั้งเครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ แร่ธาตุบางชนิด และอื่นๆ

นอกจากนี้ปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) ที่ประเทศมหาอำนาจใช้เป็นกลไกในการครอบงำและสร้างอำนาจในการต่อรอง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแนวโน้มนโยบายด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และการค้าทั้งในระดับภูมิภาคและทวีปาคี ตามมา และความไม่แน่นอนจากด้านภูมิรัฐศาสตร์ จะสร้างความผันผวนให้กับการค้าสินค้า รวมถึงสินค้าเกษตรและราคาพลังงานตามมา

จากข้อมูลของสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยโดยความร่วมมือจากกรมศุลกากรในปี 2567 ไทยส่งออกข้าวได้ 9.94 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 13.4% มูลค่า 225,656 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 26.6%

ล่าสุดช่วง 2 เดือนแรกปี 2568 (ม.ค.-24 ก.พ.) ส่งออกได้ 1.1 ล้านตัน ลดลง 32% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ส่งออกได้ 1.6 ล้านตัน เป็นผลกระทบจากอินเดียผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 ของโลกกลับมาส่งออกข้าวในกลุ่มข้าวขาวอีกครั้ง ขณะที่ราคาข้าวส่งออกของไทยสูงกว่าคู่แข่งขึ้น หลายประเทศที่เป็นคู่ค้าในปีนี้มีนโยบายลดการนำเข้า รวมถึงผลจากค่าเงินบาทที่ยังผันผวน กระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน ทำให้คาดว่าตลอดทั้งปี 2568 ไทยจะส่งออกข้าวได้ประมาณ 7.5 ล้านตัน

สำหรับตลาดข้าวไทยในสหรัฐในปี 2567 ไทยส่งออกได้ 848,449 ตัน เพิ่มขึ้น 20.1% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มูลค่า 28,029 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 27.8% โดยสหรัฐเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 3 ของไทยในปี 2567 รองจากอินโดนีเซีย และอิรัก ทั้งนี้สหรัฐถือเป็นตลาดนำเข้าข้าวหอมมะลิจากไทยเป็นอันดับ 1 หากสหรัฐมีการเก็บหรือขึ้นภาษีจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวไทยไปสหรัฐมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเดิมสหรัฐไม่เก็บภาษีนำเข้าข้าวจากทุกประเทศ เนื่องจากห่วงเรื่องเงินเฟ้อและค่าครองชีพสูง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกของเกษตรกรในประเทศไทยตามมา

ที่มา *ฐานเศรษฐกิจ*

รมว.พาณิชย์ แจงมาตรการช่วยเหลือชาวนา เริงขยายตลาดข้าว

นายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ตอบกระทู้ของนายณรงเดช อุฬารกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บัญชีรายชื่อ พรรคประชาชน เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการค้าข้าวและการส่งเสริมรายได้ให้กับเกษตรกรไทย

นายพิชัยระบุว่า สำหรับมาตรการช่วยเหลือชาวนา รัฐบาลจะสนับสนุนเงินช่วยเหลือ 1,000 บาทต่อไร่ ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่ โดยราคาข้าวในตลาดที่อยู่ระหว่าง 8,500-8,800 บาทต่อตัน ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้รวมเฉลี่ยประมาณ 10,000 บาทต่อตัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ชาวนาส่วนใหญ่พึงพอใจ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์อยู่ระหว่างสรุปรายละเอียดของมาตรการ และคาดว่าจะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีได้ภายใน 1-2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยต้องขอความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อให้แนวทางช่วยเหลือครอบคลุมทุกมิติ

รมว.พาณิชย์ เผยว่า การขยายตลาดข้าวเป็นเรื่องสำคัญ โดยสัปดาห์หน้าจะหารือกับเอกอัครราชทูตจีน เพื่อผลักดันการส่งออกข้าวไปจีนให้เพิ่มขึ้น พร้อมเร่งเจรจาในตลาดแอฟริกาและอินโดนีเซีย ซึ่งเชื่อว่าจะกลับมาซื้อข้าวไทย แม้ว่าขณะนี้ยังชะลอการนำเข้าสำหรับปัญหาการแข่งขันด้านราคากับอินเดีย และเวียดนาม ไทยอยู่ระหว่างหารือร่วมกันเพื่อลดการแข่งขันที่รุนแรงเกินไป หวังสร้างสมดุลราคาข้าวในตลาดโลก และช่วยให้เกษตรกรไทยมีรายได้ที่มั่นคง

นอกจากนี้ยังมีแนวทางกระจายผลผลิตข้าวผ่านโมเดิร์นเทรด และผลผลิตข้าวถุงเพื่อตั้งซัพพลายออกจากตลาด ซึ่งจะช่วยให้อาชีพชาวนาไม่ตกต่ำ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวจะเริ่มเข้าสู่ตลาดมากขึ้นช่วงกลางเดือนมีนาคมนี้

กระทรวงพาณิชย์ยังเดินหน้าผลักดันส่งออกกล้วย หลังพบว่าญี่ปุ่นมีความต้องการนำเข้ากล้วยสูงถึง 1 ล้านตันต่อปี แต่ไทยสามารถส่งออกได้เพียง 2,000-3,000 ตัน จากโควตาทั้งหมด 8,000 ตัน โดยขณะนี้มีการทดลองปลูกกล้วยในจังหวัดนครราชสีมาแล้ว 150,000 ตัน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายพื้นที่เพาะปลูก โดยคาดว่าหากดำเนินการสำเร็จ เกษตรกรไทยจะมีรายได้เฉลี่ยสูงถึง 100,000 บาทต่อไร่ ซึ่งเป็นตัวเลขที่น่าสนใจสำหรับชาวนาและเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกไปสู่พืชที่มีมูลค่าสูงขึ้น

นายพิชัยยืนยันว่า กระทรวงพาณิชย์ให้ความสำคัญกับเกษตรกรไทย และกำลังดำเนินการทั้งมาตรการระยะสั้น เช่น การพยุงราคาข้าว และมาตรการระยะยาว เช่น การขยายตลาดและส่งเสริมพืชเศรษฐกิจใหม่ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน พร้อมเชิญชวนเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนาให้ลงทะเบียนปลูกข้าวนาปรังก่อนวันที่ 30 เมษายน 2568 นี้ เพื่อรับเงินสนับสนุนตามมาตรการช่วยเหลือของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลต้องการให้เกษตรกรไทยมีรายได้ที่สูงขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระยะยาว

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“พาณิชย์” ตรวจโรงสี ทำข้าว จ.สุพรรณบุรี อยู่ธยา ดูแลชาวนาขายข้าวเปลือก

กรมการค้าภายในลงพื้นที่ จ.สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ตรวจสอบโรงสี ทำข้าว กำกับดูแลการรับซื้อข้าวเปลือก เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับเกษตรกร พบมีการปิดป้ายแสดงราคารับซื้อชัดเจน ใช้เครื่องชั่ง เครื่องวัดความชื้นถูกต้อง ราคาซื้อขายข้าวเปลือกความชื้นไม่เกิน 15% ตันละ 8,200-8,500 บาท ความชื้น 25% ตันละ 7,200-7,500 บาท ย้ำหากพบการกระทำผิด ดำเนินการตามกฎหมายเด็ดขาด

นายอุดม ศรีสมทรง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยภายหลังลงพื้นที่ จ.สุพรรณบุรี และพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 4-5 มี.ค.2568 เพื่อติดตามสถานการณ์รับซื้อข้าวเปลือก ในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวเปลือกนาปรัง ตามนโยบายของนายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ว่า กรมได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและนายตรวจจังหวัด ลงพื้นที่ตรวจสอบโรงสีและทำข้าว ณ ทำข้าวทรัพย์สมบูรณ์ จ.สุพรรณบุรี สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. พระนครศรีอยุธยา และบริษัท รวยทรัพย์ทองทวี จำกัด จ.พระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ประกอบการแสดงราคารับซื้อข้าวเปลือกชัดเจน เปิดเผย ใช้เครื่องชั่งน้ำหนักรถยนต์และเครื่องวัดความชื้นที่เที่ยงตรงตามกฎหมาย และไม่พบการฉวยโอกาสคิดค่าชั่งน้ำหนักที่รับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร รวมทั้งมีการขออนุญาตประกอบการค้าข้าวถูกต้อง

สำหรับราคารับซื้อข้าวเปลือก มีการปรับลดตามคุณภาพของข้าวเปลือก โดยข้าวเปลือกเจ้าความชื้นไม่เกิน 15% ราคา 8,200-8,500 บาท/ตัน ความชื้น 25% ราคา 7,200-7,500 บาท/ตัน

นายอุดมกล่าวว่า กรมขอเตือนผู้ประกอบการรับซื้อข้าวเปลือก ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด กรณีจะรับซื้อข้าวเปลือก ต้องขออนุญาตประกอบการค้าข้าวก่อนรับซื้อ หากพบว่ารับซื้อข้าวโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ตาม พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489 กรณีมีการกดราคารับซื้อต้องระวางโทษสูงสุดจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีไม่แสดงราคารับซื้อตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขการรับซื้อ หรือมีการคิดค่าชั่งน้ำหนักข้าวเปลือกที่รับซื้อ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.

2542 กรณีใช้เครื่องซังตวงวัดที่ไม่มีเครื่องหมายรับรองหรือคำรับรองสันอายุในการซื้อขายสินค้า ต้องระวางโทษ สูงสุดจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและกรณีโกงเครื่องซังหรือใช้เครื่องซัง ตวงวัดที่มีการดัดแปลงแก้ไข ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี และปรับไม่เกิน 280,000 บาท ตาม พ.ร.บ.มาตราซัง ตวงวัด พ.ศ.2542

ทั้งนี้ กรมจะจัดสายตรวจเฉพาะกิจ บูรณาการร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและนายตรวจซัง ตวงวัด ลงพื้นที่ออกตรวจสอบกำกับดูแลผู้ประกอบการรับซื้อข้าวเปลือกที่ปฏิบัติถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย โดยจะระดมตรวจท่าข้าว โรงสี และตลาดกลางข้าวเปลือก ครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ เกษตรกรเชื่อมั่นในเครื่องซังน้ำหนัก เครื่องวัดความชื้นที่ได้มาตรฐาน และป้องกันการกดราคารับซื้อ

อย่างไรก็ตาม หากเกษตรกรรายใด ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการขายข้าวเปลือกหรือสินค้าเกษตรอื่น รวมทั้งพบเห็นหรือทราบเบาะแสการกระทำความผิด สามารถแจ้งข้อมูลได้ที่ สายด่วน 1569 กรมการค้าภายใน หรือ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั่วประเทศ

ที่มา ผู้จัดการออนไลน์

รัฐยอมจ่ายไร่ละ 1,000 เอาไม่อยู่ ชาวนาเสี่ยงแตก-ข้าวราคาดี

นบข.เคาะจ่ายเงินชดเชยนาปรังไร่ละ 1,000 บาทไม่เกิน 10 ไร่ ไม่มีมาตรการชะลอข้าวออกสู่ตลาดด้วยการฝากเก็บ หวั่นราคาข้าวนาปรังต่อไปถึงลงเท่ากับต้นทุนการปลูกเหลือแค่ต้นละ 6,000-6,500 บาท ด้านชาวนาเสี่ยงแตกมีบางกลุ่มยื่นกรณขอประกันต้นละ 10,000 บาท พร้อมลงถนนมาทำเนียบ ส่งออกข้าวยังไม่มี “บักลอด”

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเห็นชอบให้จ่ายเงินชดเชยเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือราคาข้าวนาปรังปี 2567/2568 โดยตรง ไร่ละ 1,000 บาท คนละไม่เกิน 10 ไร่ คาดการณ์จะใช้งบประมาณ 2,867.23 ล้านบาท

จะช่วยเหลือข้าวครั้งสุดท้าย

นายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน กล่าวภายหลังการประชุม นบข.ว่า การชดเชยให้ชาวนาด้วยการจ่ายเงินตรงไร่ละ 1,000 บาท จะไม่กระทบเงินงบประมาณ เพราะใช้วงเงินจากมาตรการข้าวนาปี 2567/2568 ที่คงเหลือกว่า 4,000 ล้านบาท สามารถนำกลับมาใช้ได้

มาตรการที่ออกมาครั้งนี้จะเป็นมาตรการชดเชยช่วยเหลือราคาข้าวครั้งสุดท้าย เพราะเป้าหมายของรัฐบาลต้องการที่จะลดการอุดหนุนและทำให้ภาคเกษตรของไทยมีประสิทธิภาพ ยกระดับผลผลิต ปลูกพืชที่สร้างรายได้ มีมูลค่าเพิ่ม อีกทั้งข้าวนาปรังตามปกติไม่ได้มีมาตรการช่วยเหลือ แต่เมื่อมีปัญหาราคาคงต่ำลง การช่วยเหลือก็จะต้องมีเงื่อนไขเพราะต้องการปรับโครงสร้างการผลิต ซึ่ง นบข.ได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมากำกับดูแล

สำหรับขั้นตอนการจ่ายเงินให้กับเกษตรกรไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินครอบครัวละ 10 ไร่ หรือ 10,000 บาท จะจ่ายให้กับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกข้าวนาปรังโดยตรง เกษตรกรขึ้นทะเบียนปลูกข้าวนาปรังไว้แล้ว 3.2 แสนครัวเรือน หรือประมาณ 5.5 ล้านไร่ และปี 2568 มีผู้ลงทะเบียนแล้ว 2.3 แสนครัวเรือน หรือประมาณ 4 ล้านไร่ โดยเกษตรกรยังสามารถขึ้นทะเบียนได้จนถึงวันที่ 30 เม.ย. 2568

“ส่วนข้อเสนอของคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ที่ก่อนหน้านี้เสนอให้ใช้มาตรการฝากเก็บยั้งฉาง ให้เงินค่าฝากต้นละ 1,000 บาท และ 1,500 บาท สำหรับฝากเก็บกับสหกรณ์และเก็บเอง ที่ประชุม นบข.เห็นว่า ถ้าใช้มาตรการนี้ข้าวที่ฝากเก็บไว้ก็จะเป็นภาระกับรัฐบาลในอนาคต หากเกษตรกรไม่มาไถ่ถอน เพราะ

ข้าวนาปรังส่วนใหญ่จะไม่เก็บไว้นาน ไม่เหมือนข้าวนาปีหรือข้าวหอมมะลิ ที่คุณภาพดีกว่า เก็บไว้ได้นานราคาดีขึ้น”
นายวิทยากรกล่าว

ข้าวออกมาราคาดีเท่าต้นทุน

ด้านนายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย กล่าวว่า สมาชิกสมาคมชาวนากว่า 100,000 ราย “ยอมรับมติ นบข. ที่จะจ่ายเงินช่วยเหลือชาวนาไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน” แม้อาจจะทำให้เกษตรกร ชาวนาบางกลุ่มไม่พอใจมาตรการก็ตาม

โดยจากนี้คงต้องติดตามสถานการณ์ราคาข้าวอย่างใกล้ชิด เชื่อว่ามีโอกาสที่ข้าวนาปรังออกสู่ตลาดจำนวนมากในช่วงเดือนมีนาคมนี้ ดังนั้นราคาข้าวนาปรังจะลดลง มีโอกาสที่จะเท่ากับต้นทุนการผลิต ซึ่งอยู่ที่ 6,000-6,500 บาทต่อไร่

โดยราคาซื้อขายข้าวนาปรังขณะนี้ยังเฉลี่ยอยู่ที่ 8,000-9,000 บาทต่อตัน ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพและความชื้น ส่วนแนวโน้มผลผลิตข้าวนาปรังในปีนี้อาจเพิ่มขึ้น 10-12 ล้านไร่ อย่างไรก็ตาม ทางสมาคมยังเรียกร้องขอมาตรการเสริมจากรัฐบาล เช่น การหาแหล่งน้ำ การหาเมล็ดพันธุ์ การช่วยเหลือราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมัน ส่วนในกรณีจะมีชาวนาบางกลุ่มออกมาประท้วงลงถนนนั้น “สมาคมของเราไม่ได้มีนโยบายเรื่องนี้” แต่ต้องยอมรับว่าชาวนามีเยื่อหุ้มหัวใจไปห้ามเขาไม่ได้

ชาวนาภาคกลางขอ 20,000 บาท

นายสมชัย ไตรถาวร ประธานชมรมชาวนา จ.พระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า ชมรมได้หารือกับสมาชิกในกลุ่มผู้ปลูกข้าวนาปรังในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, สุพรรณบุรี, นนทบุรี, ปทุมธานี, นครปฐม โดยสมาชิกต้องการให้รัฐบาลจ่ายเงินช่วยเหลือ 1,000 บาท/ไร่ ไม่เกิน 20 ไร่ต่อครัวเรือน หรือ 20,000 บาท ซึ่งจะเสนอหน่วยงานรัฐให้พิจารณาอีกครั้ง

“จากการติดตามและสอบถามสมาชิกทราบว่า มีชาวนาบางกลุ่มในพื้นที่จังหวัดพิจิตรและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาบางส่วน จะมีการรวมกลุ่มและเดินทางไปทำเนียบรัฐบาล ในวันที่ 3 มีนาคมนี้เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือชาวนา เช่น ให้รัฐบาลประกันรายได้หรือจ่ายเงินชดเชยให้กับชาวนา ต้นละ 11,000 บาท การจัดหาแหล่งน้ำ”

โรงสีให้รัฐทำการบ้านล่วงหน้า

นายบรรจง ตั้งจิตวัฒนากุล นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ทางสมาคมพร้อมที่จะช่วยเหลือในการรับซื้อข้าวกับชาวนา ซึ่งตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2568 ผู้ประกอบการโรงสีได้มีการรับซื้อข้าวเพิ่มขึ้นเพื่อพยุงราคาข้าวนาปรังไม่ให้ขยับลงไปมากเกินไป

รวมไปถึงตั้งซัพพลายออกจากตลาดให้มากที่สุด แม้จะไม่มีมาตรการจูงใจจากภาครัฐในเรื่องของการชดเชยดอกเบี้ย 6% ตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวก่อนหน้านี้แล้วก็ตาม เพราะท้ายที่สุดแล้วผู้ประกอบการโรงสีก็ต้องการที่จะทำตลาดซื้อขายข้าวเป็นไปตามกลไกตลาดมากกว่า เพียงแค่จากนี้อาจจะต้องช่วยเหลือในการรับซื้อข้าวให้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการโรงสีที่มีกำลังซื้อและสภาพคล่องสูง เพื่อต้องการพยุงราคาข้าวไม่ให้ลดลง

“ผมแนะนำให้หน่วยงานภาครัฐควรที่จะวางแผนออกมาตรการช่วยเหลือราคาข้าวในระยะยาว รัฐบาลต้องทำการบ้านล่วงหน้า ไม่ควรที่จะออกมาตรการในระยะสั้น หรือเจอปัญหาแล้วแก้ไข โดยในวันที่ 1 มีนาคม 2568 นี้ ทางสมาคมโรงสีข้าวจะมอบนโยบายให้กับสมาชิกได้รับรู้ถึงมาตรการและขอความร่วมมือในการเข้ารับซื้อข้าวนา

ปริงให้มากขึ้น และการเก็บสต็อกข้าวไว้เพื่อช่วยเหลือชาวนา ส่วนราคาข้าวนาปรังตอนนี้ยังเชื่อว่าทรงตัว 8,500 บาทต่อตัน ส่วนในช่วงเดือนมีนาคมที่ข้าวนาปรังจะออกมาเยอะ ราคาข้าวอาจจะมีการปรับลงบ้าง” นายบรรจงกล่าว

จับตาขึ้นทะเบียนนาปรัง

มีรายงานข่าวจากวงการค้าข้าวเข้ามาว่า มติจ่ายเงินตรงให้ชาวนาไร่ละ 1,000 บาทไม่เกิน 10 ไร่ต่อครอบครัว หรือ 10,000 บาท ของ นบข. เป็นการ “ลัทธิ” ของคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ก่อนหน้านั้นที่เลือกจะใช้วิธีฝากเก็บข้าวเพื่อชะลอข้าวนาปรังให้ออกสู่ตลาดน้อยลง ซึ่งวิธีการนี้จะมีปัญหาเรื่องของการฝากเก็บ “ข้าวสด” ที่เป็นภาระ

ประกอบกับสหกรณ์การเกษตรและชาวนาที่จะเข้าร่วมโครงการก็ไม่มีความพร้อม ด้านโรงสีข้าวเองก็ยังแบ่งรับแบ่งสู้กับการชดเชยอัตราดอกเบี้ย 6% แลกกับการเก็บข้าวในสต็อก 2-6 เดือน ซึ่งคาดการณ์ว่าราคาข้าวจะตกต่ำลงไปกว่านี้อีก เนื่องจากข้าวไทยมีราคาสูงกว่าคู่แข่งและไม่มีคำสั่งซื้อข้าวลอตใหญ่เข้ามาเลย

“รัฐบาลจึงเลือกวิธีการจ่ายเงินสดให้ชาวนาโดยตรงตามความสามารถที่จะจ่ายได้ โดยใช้เงินคงเหลือจากโครงการช่วยเหลือราคาข้าวนาปี 2567/2568 ที่ผ่านมา หรือยังไม่ต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเข้ามาใหม่ ส่วนเรื่องที่ต้องจับตามองจากนี้ไปก็คือ การลงทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปรัง จากปัจจุบัน 2.3 แสนครัวเรือน ประมาณ 4 ล้านไร่ (ประมาณการพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง 12 ล้านไร่ ผลผลิต 7.864 ล้านตันข้าวเปลือก) จะเพิ่มขึ้นมาอีกเท่าไร เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีว่า รัฐ “จำกัด” การช่วยเหลือ 1,000 บาทต่อไร่ ไว้แค่ครอบครัวละไม่เกิน 10 ไร่ ดังนั้นการที่ชาวนาจะได้รับเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาทเพิ่มขึ้น ก็มีทางเดียวคือการแตกสมาชิกในครัวเรือนออกไปขึ้นทะเบียนเป็นครัวเรือนใหม่ ซึ่งวิธีการนี้มีการทำกันมาแล้วในโครงการขึ้นทะเบียนเพื่อช่วยเหลือราคาข้าวนาปีในอดีต” แหล่งข่าวกล่าว

ข้าวถุงรอดูเงื่อนไข

นายยงยุทธ พลฤกษ์มหาดำรง นายกสมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า ขณะนี้สถานการณ์ราคาข้าวถุงยังคงทรงตัว โดยข้าวขาวถุง 5 กิโลกรัม เฉลี่ยอยู่ราคาที่ 100-110 บาท ส่วนราคาข้าวหอมมะลียู่ที่ 200 บาท โดยจากนี้ ราคาข้าวถุงจะมีการปรับขึ้นหรือลดลงหรือไม่

โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตข้าวนาปรังออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก “ยังไม่สามารถระบุหรือฟันธงได้” เพราะต้องยอมรับว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงราคาข้าวในตลาดโลกด้วย

“การแข่งขันราคาข้าวถุงในตลาดในประเทศยังคงรุนแรง ยังมีการแข่งขันจัดทำโปรโมชั่น ลดราคา เพื่อดึงดูดการบริโภคอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นราคาจะขึ้นหรือลงยังไม่สามารถประเมินได้”

สำหรับมาตรการของภาครัฐที่จะมีการรณรงค์การบริโภคข้าวเพื่อดึงข้าวนาปรังออกจากตลาด 500,000 ตัน โดยจะขอความร่วมมือสมาคมผู้ประกอบการข้าวถุง ห้างสรรพสินค้า โมเดิร์นเทรด ได้รับรู้ถึงนโยบายแล้ว แต่ขอติดตามดูข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งปริมาณข้าวที่จะนำมาทำข้าวถุง โปรโมชัน

รวมไปถึงราคาที่จะกำหนดขาย เพราะการกำหนดราคาจะต้องดูต้นทุนที่มีการรับซื้อ รวมไปถึงจำเป็นจะต้องมีการหารือกับห้างสรรพสินค้า เพื่อดูในเรื่องของการวางขาย ซึ่งลั่นแล้วแต่มีต้นทุนเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ส่งออกข้าวไทย Q1 ปี 68 หืดจับ คาดไม่ถึง 2 ล้านตัน เหตุอินเดียฟื้น-เงินบาทผันผวน

ผู้ส่งออกข้าวไทยเผยไตรมาส 1 ปี 2568 คาดไทยส่งออกข้าวไม่ถึง 2 ล้านตัน โดย 2 เดือนแรกส่งออกได้แค่ 1.1 ล้านตัน ลดลง 32% เหตุปัจจัยผลอินเดียฟื้นส่งออก-ราคาไทยแพง-เงินบาทไทยผันผวน

ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า การส่งออกข้าวไทยในปี 2558 นี้ผู้ส่งออกประเมินการส่งออกข้าวไทยทั้งปีที่ 7.5 ล้านตัน หดตัว 24.2% เมื่อเทียบกับที่ผ่านมาส่งออกข้าวอยู่ที่ 9.94 ล้านตัน โดยการส่งออกข้าวในปีนี้ยังต้องติดตามปัจจัยกระทบที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นอินเดียจะกลับมาส่งข้าวอีกครั้ง หลังระงับส่งออกไป 2 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับผลผลิตทั่วโลกเพิ่มขึ้นจำนวนมาก รวมไปถึงอินเดียที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นในรอบ 30 ปี

นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยจากอัตราแลกเปลี่ยน หากมีความผันผวนจะส่งผลต่อการส่งออกข้าวไทย โดยประเด็นนี้ยังต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลให้อัตราแลกเปลี่ยนของไทยให้มีเสถียรภาพไม่ขึ้น-ลงเร็ว เพราะจะส่งผลกระทบต่อราคาข้าวของไทยไม่นิ่ง ผู้ส่งออกไม่กล้ากำหนดราคาขาย และเมื่อดูราคาข้าวในตลาดโลกที่เวลานี้ข้าวไทยแพงที่สุด เมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ

“นโยบายทศวรรษ 2.0 ยังเป็นประเด็นที่ยังต้องติดตาม เพราะหากมีการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากไทย 10% อาจส่งผลกระทบต่อส่งออกข้าวของไทยไปในตลาดสหรัฐ ซึ่งจะมีผลทำให้ราคาข้าวของไทยแพงขึ้น 100 เหรียญสหรัฐต่อตัน โดยปัจจัยนี้ยังต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และก็คาดหวังว่าสินค้าข้าวจะไม่ถูกปรับขึ้นภาษีสินค้านำเข้า”

นอกจากนี้ ยังต้องมีการติดตามมาตรการในเรื่องของประเทศผู้นำเข้า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ในปีนี้

ร.ต.ท.เจริญกล่าวว่า ขณะที่การประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ หรือ นบข. สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไข คือการเข้ามาช่วยดูแลต้นทุนการผลิตของชาวนาที่เพิ่มขึ้น ทั้งปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมัน เร่งพัฒนาพันธุ์ข้าว เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันกับตลาดได้ เพราะหากเทียบกับหลายประเทศแล้ว มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวอย่างต่อเนื่อง ส่วนในเรื่องของราคาควรปล่อยให้ไปไปตามกลไกของตลาด

“ไทยนั้นควรที่จะมีการพัฒนาพันธุ์ข้าวให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะทำให้อินทรีย์สารของข้าวไทยเป็นที่ต้องการของตลาดโลกต่อไป ตอนนี้ผลผลิตต่อไร่ของไทยต่ำที่สุดในโลก เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 400 กิโลกรัมต่อไร่ เวียดนาม 800 กิโลกรัมต่อไร่ สหรัฐอเมริกา 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ หากในอีก 2-3 ปีข้างหน้ายังไม่มีการพัฒนาเชื่อว่าการส่งออกของไทยจะลดลง”

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยกล่าวว่า การส่งออกข้าวไทย 2 เดือนแรกในปี 2568 มีปริมาณ 1.1 ล้านตัน ลดลง 32% ถ้าเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยการส่งออกข้าวขาวลดลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ขณะที่ภาพรวมการส่งออกข้าวไทยในช่วงไตรมาส 1 คาดว่าจะส่งออกไม่เกิน 2 ล้านตัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งส่งออกได้ 3 ล้านตัน ทำให้คาดว่าส่งออกจะหายไปถึง 33%

ส่วนภาพการส่งออกข้าวในปี 2568 นี้ จากข้อมูลของ World Market & Trade (USDA) อินเดียยังเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 โดยคาดว่าจะส่งออกข้าวจะอยู่ที่ 22.50 ล้านตัน ขยายตัว 26.4% ไทยจะส่งออกอยู่ที่ 7.50 ล้านตัน หดตัว 24.2% เวียดนามจะส่งออกอยู่ที่ 7.50 ล้านตัน หดตัว 17% ปากีสถานจะส่งออกอยู่ที่ 5.30 ล้านตัน หดตัว 18.2%

ส่วนการนำเข้าคาดว่าประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่มักยังเป็นฟิลิปปินส์ คาดว่านำเข้าจะอยู่ที่ 5.40 ล้านตัน ขยายตัว 1.9% เวียดนามนำเข้า 3.40 ล้านตัน หดตัว 10.5% ไนจีเรียนำเข้า 2.40 ล้านตัน ขยายตัว 0% จีนนำเข้า 2.20 ล้านตัน ขยายตัว 35%

ส่วนสต็อกข้าวโลกปีนี้คาดว่าเพิ่มขึ้น 532 ล้านตัน ขยายตัว 2% จึงเพิ่มขึ้นมา 10 ล้านตันจากปีที่แล้ว ซึ่งมีสต็อกอยู่ที่ 522 ล้านตัน ขณะที่ข้าวไทยราคาแพงสุด โดยข้าวไทยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ข้าวขาว 5% อยู่ที่ 415-419 เหรียญสหรัฐต่อดัน เวียดนามราคาอยู่ที่ 393-397 เหรียญสหรัฐต่อดัน อินเดียอยู่ที่ 406-410 สหรัฐต่อดัน ปากีสถานอยู่ที่ 382-386 เหรียญสหรัฐต่อดัน

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ข้าวขาวดิ่ง 54% ฤดูกาลรวมส่งออก 2 เดือนแรก ร่วง 32%-สมาคมยื่นเป้าทั้งปี 7.5 ล้านตัน

สมาคมผู้ส่งออกข้าวฯ เผยปริมาณส่งออกข้าวขาว ลด 54% ฤดูกาลรวมส่งออกข้าวในช่วง 2 เดือนแรก ร่วง 32% ยื่นเป้าส่งออกข้าวทั้งปี 7.5 ล้านตัน วอนธป.ดูแลค่าเงินบาท ไม่ให้ผันผวน กระตุ้นภาครัฐเร่งพัฒนาพันธุ์ข้าว

เมื่อวันที่ 26 ก.พ. สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย แถลงแนวโน้มและทิศทางการส่งออกข้าวไทย ปี 2568 โดยนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า ในปี 2568 สมาคมฯคาดว่าไทยจะส่งออกข้าวได้ 7.5 ล้านตัน ลดลงจากปี 2567 ที่ไทยส่งออกข้าวได้สูงถึง 9.9 ล้านตัน โดยมีปัจจัยกดดันหลักๆมาจากการที่อินเดีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่กลับมาส่งออกข้าวขาวแล้ว ในขณะที่ความต้องการข้าวในตลาดโลกลดลงจากปีก่อน

ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค.-24 ก.พ.2568 ไทยมีการส่งออกข้าวสะสม 1,102,031 ตัน ลดลง 32% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แบ่งเป็นการส่งออกข้าวขาว 503,558 ตัน ลดลง 54% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และการส่งออกข้าวหอมมะลิ 255,414 ตัน เพิ่มขึ้น 1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

นายชูเกียรติ กล่าวต่อว่า อีกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกข้าวไทย คือ เรื่องอัตราแลกเปลี่ยน โดยในช่วงที่ผ่านมาค่าเงินบาทผันผวนอย่างมาก ส่งผลให้การกำหนดราคาข้าวทำได้ยาก จึงอยากเรียกร้องให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ดูแลอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพมากกว่านี้ และจากปริมาณสต็อกข้าวโลกที่อยู่ในระดับสูง แต่มีความต้องการลดลง ส่งผลให้การแข่งขันด้านราคาข้าวรุนแรงมาก ทำให้ขณะนี้ข้าวไทยแพงมากเมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ

ด้าน ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ผลผลิตข้าวของประเทศไทยในปีนี้น่าจะออกมาเป็นจำนวนมาก เนื่องจากชาวนาปลูกข้าวมากขึ้น ขณะที่ปริมาณน้ำในเขื่อนหลักมีเพียงพอ โดยเฉพาะสำหรับการทำนาปรัง ส่วนสถานการณ์ราคาข้าวเปลือกที่ตกต่ำนั้น รัฐบาลควรเข้ามาช่วยในเรื่องต้นทุนการผลิตและปัจจัยการผลิต ไม่ใช่เรื่องราคา เพราะหากราคาข้าวไทยสูงเกินไป ก็จะส่งออกไม่ได้ และทำให้ข้าวล้นอยู่ในประเทศ

ร.ต.ท.เจริญ กล่าวว่า รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งรัดการพัฒนาพันธุ์ข้าวไทยให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น เนื่องจากปัจจุบันผลผลิตข้าวไทยเฉลี่ยอยู่ที่ 400 กิโลกรัมต่อไร่ ต่ำที่สุดในโลก เทียบกับเวียดนามที่ผลผลิตข้าวอยู่ที่เฉลี่ย 800 กิโลกรัมต่อไร่ และสหรัฐที่ผลผลิตข้าวอยู่ที่เฉลี่ย 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ รวมทั้งต้องเป็นพันธุ์ข้าวที่เป็นที่ต้องการของตลาดโลกด้วย นอกจากนี้ ภาครัฐควรต้องเข้ามาดูแลให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพ ไม่แกว่งตัวจนเกินไป

ร.ต.ท.เจริญ ระบุด้วยว่า ขณะนี้สมาคมฯ มีการติดตามนโยบายของสหรัฐอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะนโยบาย การขึ้นภาษีนำเข้า เพราะหากสหรัฐขึ้นภาษีนำเข้าข้าวจากไทยเพียง 10% ก็ส่งผลกระทบต่อภาพรวมการส่งออก ข้าวหอมมะลิของไทย เนื่องจากสหรัฐเป็นตลาดที่นำเข้าข้าวหอมมะลิจากไทยเป็นหลัก

รายงานข่าวจากกระทรวงพาณิชย์แจ้งว่า ในเดือน ม.ค.2568 ไทยส่งออกข้าวได้ 640,566 ตัน ลดลง 32.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่งผลให้การส่งออกข้าวไทยหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 แล้ว โดยในเดือน พ.ย.2567 ไทยส่งออกข้าวได้ 786,263 ตัน ลดลง 22% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และเดือน ธ.ค. 2567 ไทยส่งออกข้าวได้ 759,317 ตัน ลดลง 7.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ที่มา สำนักข่าวอิศรา

ปัญหาเรื้อรัง!! ราคาข้าวตกต่ำ มองมาตรการนบข. แก้ไม่ตรงจุด

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี (ttb analytics) มองผลผลิตข้าวที่ออกมาในปี 67 ที่ผ่านมามีความต้องการบริโภคในประเทศที่ทรงตัวและการส่งออกที่ชะลอตัว จะกดดันราคาข้าวตกต่ำส่งผลให้ชาวนาไทยอาจประสบภาวะขาดทุนอีกครั้ง วอนภาครัฐเร่งแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ไม่ใช่แค่เพื่อปล่อยผ่านและปัญหาจะวนมาอย่างที่เคยเป็นในอดีต

ปี 68 นับเป็นปีที่ชาวนาไทยเผชิญแรงกดดันอย่างหนักหน่วงอีกครั้งจากภาวะที่ราคารับซื้อข้าวปรับลดลงจากแรงกดดันของผลผลิตข้าวในปี 67 ที่ผ่านมามีราคาสูงขึ้นถึง 34 ล้านตันข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นจากปี 66 ราว 2 ล้านตันข้าวเปลือก ในขณะที่การเป็นที่ยอมรับด้านการบริโภคข้าวของคนไทยมีข้อจำกัดในการขยายตัวตามปริมาณการบริโภคต่อวันที่ยังไร้ตามที่คนในประเทศก็มักบริโภคอาหารที่ 3 มื้อ ซึ่งหากมองตามกลไกราคาแล้วผลผลิตที่เพิ่มขึ้นบนความต้องการบริโภคที่ทรงตัวย่อมสร้างแรงกดดันให้ราคามีทิศทางที่ปรับลด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตข้าวนาปรัง ที่มีการเก็บเกี่ยวในช่วงไตรมาสที่ 4 มากกว่า 80% เมื่อเจอแรงกดดันของการบริโภคที่ค่อนข้างคงที่และไม่มีผลของฤดูกาล ประกอบกับผลผลิตส่วนเกินไม่สามารถระบายออกไปตลาดโลกได้ง่ายจากราคาข้าวไทยที่สูงกว่าประเทศผู้ส่งออกโดยเปรียบเทียบ รวมถึงแรงกดดันจากการที่อินเดียเริ่มกลับมาส่งออก

ทั้งนี้ ส่งผลให้การส่งออกในช่วง 3 เดือนล่าสุด (พ.ย. 67-ม.ค. 68) ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนกว่า 0.59 ล้านตัน สร้างแรงกดดันให้ราคาข้าวเปลือกเจ้าที่มีความชื้น 15% รับซื้อ ณ ที่นา ณ สิ้นเดือนม.ค. ปรับลดลงเมื่อเทียบกับ ณ สิ้นไตรมาสที่ 3/67 ไปแล้วกว่าตันละ 1,400 บาท หรือลดลงแล้วกว่า 13% บนสถานการณ์รุนแรงขึ้นในเดือนก.พ. ที่ผ่านมานี้ เนื่องจากผลผลิตข้าวนาปรังเริ่มเข้ามาสร้างแรงกดดันจากภาวะที่ผลผลิตล้นกว่าความต้องการเพิ่มเติม ส่งผลให้ราคารับซื้อข้าวเปลือกเจ้าที่มีความชื้น 15% ปรับลดลงจนเหลือที่ราคาราว 8,000-8,800 บาทต่อตัน หรือปรับลดลงจากราคา ณ สิ้นไตรมาส 3 แล้วกว่า 17.0-24.5% (ลดลง 1,800-2,600 บาท ต่อตัน)

อย่างไรก็ดี ภาพการณ์ที่ราคาข้าวปรับลดลงจากราว 1.8-2.6 บาทต่อกิโลกรัม แม้อาจดูไม่มากแต่หากมองย้อนไปยังสถานการณ์ที่บีบรัดของชาวนา ที่ ttb analytics ได้ทำการประเมินต้นทุนการเพาะปลูกในปี 67 พบว่าต้นทุนข้าวเปลือกตกอยู่ที่ราว 7,800-8,900 บาทต่อตัน (ในกรณีที่เกษตรกรมีต้นทุนค่าเช่าและเครื่องจักรกลทางการเกษตร) ซึ่งบนสถานการณ์ราคารับซื้อข้าวเปลือกเจ้าที่มีความชื้น 15% ที่ 8,000-8,800 บาทต่อตัน และคาดว่าสถานการณ์ในเดือนมีนาคมอาจรุนแรงมากกว่านี้จากผลผลิตข้าวนาปรังที่จะเข้ามาเติมแรงกดดันราคาข้าว ส่งผลให้ชาวนาไทยในปี 68 มีแนวโน้มเผชิญภาวะขาดทุนที่สูง

ดังนั้น ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ภาครัฐควรเตรียมออกนโยบายเพื่อช่วยเหลือชาวนาไทย โดยในวันที่ 26 ก.พ. 68 คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีการพิจารณามาตรการช่วยเหลือด้านราคาข้าวนาปรังปีการผลิต 2568 จากมติของคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติด้านการตลาด 3 มาตรการ ประกอบด้วย

1. โครงการชะลอและเก็บข้าว เพื่อช่วยลดปริมาณข้าวที่ออกสู่ตลาดในช่วงเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ราคาข้าวเปลือกทรงตัวได้ดีขึ้น
2. โครงการชดเชยดอกเบี้ยสำหรับผู้ประกอบการที่เก็บสต็อก โดยรัฐบาลจะช่วยเหลือดอกเบี้ยในอัตรา 6% แก่ผู้ประกอบการที่เก็บสต็อกข้าวในช่วง 2-6 เดือน
3. โครงการเปิดจุดรับซื้อข้าวเปลือก โดยรัฐจะสนับสนุนค่าบริหารจัดการ 500 บาทต่อตัน เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีช่องทางจำหน่ายผลผลิตในราคาที่เหมาะสม

ทั้งนี้ ttb analytics มองมาตรการดังกล่าวเป็นการแก้ปัญหาไม่ตรงจุดเป็นเพียงการชะลอราคาไม่ให้ลดลง ราคาข้าวอย่างรวดเร็วจากภาวะผลผลิตที่เกินความต้องการ โดยปัญหาเหล่านี้ก็ยังคงจะต้องเกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ โดยเฉพาะช่วงที่มีผลผลิตข้าวสูง ซึ่งจะเป็นโจทย์ใหญ่ที่ทางภาครัฐควรหามาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นอีก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องบูรณาการร่วมกันแก้ปัญหาตั้งแต่ภาครัฐไปถึงชาวนา ดังต่อไปนี้

1. ภาครัฐควรจัดตั้งกองทุนเพื่อลดต้นทุนการเพาะปลูก เช่น เพื่อลดค่าปุ๋ย ค่ายา ค่าพันธุ์ข้าว รวมถึงจัดหาสินค้าราคาต้นทุนให้เกษตรกรเช่าใช้ในราคาที่ต่ำลง เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร หรือสินค้าราคาต้นทุนที่ใช้ในการแปรรูปสินค้า เช่น โรงสีชุมชน ที่ช่วยเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรแปรรูปสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายที่สามารถตอบสนองความต้องการการบริโภคของภาคครัวเรือนได้โดยตรง หรืออาจเข้าเป็นตัวกลางในการรับซื้อเพื่อลดอำนาจผูกขาดผู้ประกอบการที่อาจกดราคาช่วงผลผลิตเยอะเนื่องจากชาวนาไม่มีที่เก็บผลผลิต และนำข้าวมาแปรรูปเพื่อให้ประชาชนในราคาที่ไม่ได้บวกจากต้นทุนมากนักซึ่งสามารถช่วยลดค่าครองชีพของประชาชนได้อีกทางหนึ่ง

2. ภาครัฐควรให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีแก่เกษตรกรเพิ่มเติม เพื่อให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการเพาะปลูกมากขึ้น เช่น การทำเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกให้มากขึ้นผ่านระบบที่มีความแม่นยำสูง (Precision Agriculture) จะทำให้สามารถช่วยเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ลดปริมาณการใช้ยาปราบศัตรูพืชได้

ทั้งนี้ เนื่องจากตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) ที่ชี้ว่าผลผลิตข้าวเฉลี่ยของไทยต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ เช่น อินเดีย เวียดนาม และจีน ถึง 13%, 48% และ 52% ตามลำดับ รวมถึงการทำเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพปุ๋ย 7% ลดการใช้น้ำได้ 4% และลดการใช้จ่ายฆ่าแมลงได้ 9% รวมถึงประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) เพื่อปรับปรุงพัฒนาสายพันธุ์ข้าวไทยให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในการเพาะปลูก

3. ภาครัฐควรบูรณาการกับภาคเอกชนเพื่อช่วยพัฒนาสินค้าแปรรูปจากข้าว เนื่องจากปัจจุบันข้าวไทยส่วนใหญ่ใช้บริโภคในมื้ออาหารหลัก ส่งผลให้ปริมาณการบริโภคในประเทศแต่ละปีไม่สามารถเพิ่มได้มากนัก และย่อมเกิดปัญหาในทุก ๆ ครั้งเมื่อผลผลิตข้าวที่ได้เยอะกว่าที่ต้องการ ดังนั้น การเน้นด้านงานวิจัยและพัฒนาอาหาร (Research and Development) จึงเป็นการต่อยอดให้เกิดการบริโภคเพิ่มเติมลดข้อจำกัดที่ข้าวจะถูกใช้บริโภคเพียงในมื้ออาหารได้

4. ชวนาควรเร่งพัฒนาตนเองและเปิดรับเทคโนโลยีการเพาะปลูกใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ และต้องพัฒนาตนเป็นผู้ประกอบการที่เชื่อว่าการทำการเกษตร คือการทำธุรกิจที่อาจประสบภาวะขาดทุน จึงอาจไม่ใช่เรื่องที่ภาครัฐต้องมึงงบประมาณช่วยเหลือทุกครั้งที่มีปัญหา ซึ่งหากชวนาตระหนักถึงความเป็นผู้ประกอบการ การวางแผนการเพาะปลูกอาจช่วยลดภาวะการขาดทุน เช่น การหันไปจับตลาดเฉพาะกลุ่มในบางโอกาสที่คาดการณ์ว่าอุปทานส่วนเกิน เช่น การหันมาเพาะปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่ที่ตอบโจทย์กระแสคนรักสุขภาพในปัจจุบัน และมีราคาขายข้าวเปลือกสูงกว่าข้าวทั่วไปที่ประมาณ 20-50% ก็อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

ดังนั้น ปัญหาราคาข้าวที่ตกต่ำของชวนาไทยเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เผชิญในทุกยุคสมัย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่การแก้ไขแต่ละครั้งเป็นเหมือนยาแก้ปวดที่บรรเทาอาการเจ็บได้เพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งในสถานการณ์ปี 68 นี้ก็เป็นอีกครั้งหนึ่งที่สถานการณ์หลายด้านสมรแ่งกดดันกับชวนาอีกครั้งหนึ่ง จึงเป็นที่หวังว่าวิกฤตครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นให้ทุกภาคส่วนมาร่วมมือกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จริใจและร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้ปัญหาที่เกิดกับชวนาลดหายไปได้ในระยะยาว

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวยังคงปรับตัวลดลงและระดับต่ำสุดในรอบมากกว่า 3 ปี นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2564 ท่ามกลางภาวะความต้องการข้าวในตลาดที่ยังคงซบเซา ขณะที่อุปทานข้าวในตลาดมีมากขึ้นจนล้นตลาด โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 389-390 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 393 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ผู้ค้ารายหนึ่งที่อยู่ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงกล่าวว่า ขณะนี้มีอุปทานเพียงพอในเวียดนามและจากประเทศอื่นๆ แต่ถึงแม้จะมีความต้องการข้าวเข้ามา แต่ราคาก็ยังปรับตัวลดลง

กระทรวงการค้าของเวียดนามกล่าวเมื่อวันกลางสัปดาห์ที่แล้วว่า กระทรวงจะทำสัญญาส่งออกข้าวขาว 100,000 ตันไปยังบังกลาเทศ และส่งเสริมข้าวเวียดนามทั้งในตลาดใหม่และตลาดดั้งเดิม สัปดาห์นี้

ขณะที่สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม ณ วันที่ 11 มีนาคม 2568 ราคามีแนวโน้มปรับตัวขึ้นจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 307 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 390 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาอยู่ที่ 364 เหรียญสหรัฐต่อดัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ 2568 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 48 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 439,575 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 446,275 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 156,600 ตัน บังกลาเทศ 59,500 ตัน ลิเบีย 15,000 ตัน และฟิลิปปินส์ 215,175 ตัน

ข้อมูลเบื้องต้นของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (General Statistics Office) ระบุว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการส่งออกข้าวประมาณ 696,000 ตัน มูลค่าประมาณ 358 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 26.3% เมื่อ

เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2568) เวียดนามส่งออกข้าวประมาณ 1.24 ล้านตัน โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 18.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่กรมศุลกากร (General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 696,750 ตัน มูลค่าประมาณ 358.327 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 27.3% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 10.3% เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาตามลำดับ (เดือนมกราคม 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 547,408 ตัน มูลค่าประมาณ 324.888 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และเมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ปริมาณเพิ่มขึ้น 26.4% แต่มูลค่าลดลง 1.9% (เดือนกุมภาพันธ์ 2567 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 551,209 ตัน มูลค่าประมาณ 365.165 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2568) เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 1,230,367 ตัน มูลค่าประมาณ 674.757 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 17.6% แต่มูลค่าลดลง 4.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่ส่งออกจำนวน 1,046,085 ตัน มูลค่าประมาณ 709.248 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ

สำนักข่าว VIETNAMNET GLOBAL รายงานว่า เวียดนามกำลังพิจารณากำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับการส่งออกข้าว เนื่องจากในขณะนี้ราคาส่งออกข้าวแต่ละระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 390 เหรียญสหรัฐต่อตัน จากสาเหตุอุปสงค์ที่ลดลงจากผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย เวียดนามจึงกำลังมองหาตลาดส่งออกใหม่เพื่อรักษาความยั่งยืนในระยะยาว

จากการที่ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยแต่ละระดับต่ำสุดใหม่ที่ 390 เหรียญสหรัฐต่อตัน กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (the Ministry of Industry and Trade) จึงกำลังพิจารณากำหนดราคาขั้นต่ำและซื้อข้าวเพื่อสำรองไว้

รายงานล่าสุดจากกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (the Ministry of Agriculture and Environment) ระบุว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 เวียดนามส่งออกข้าวประมาณ 560,000 ตัน สร้างรายได้ประมาณ 288.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในช่วง 2 เดือนแรกของปี การส่งออกข้าวอยู่ที่ประมาณ 1.1 ล้านตัน มูลค่า 613 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้น 5.9% เมื่อเทียบกับปีก่อน แต่รายได้รวมลดลง 13.6% เนื่องจากราคาส่งออกเฉลี่ยลดลงอย่างมาก โดยในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 ราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยอยู่ที่ 553.6 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งลดลง 18.3% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2024

โดยฟิลิปปินส์ยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม คิดเป็น 38.6% ของการส่งออกทั้งหมด อย่างไรก็ตาม การส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ลดลง 35.5% เมื่อเทียบกับปีก่อน ขณะที่อินโดนีเซีย ซึ่งเป็นตลาดข้าวที่ใหญ่เป็นอันดับสองของเวียดนาม เกือบจะหยุดการซื้อ ในทางกลับกัน ตลาดบางแห่งเพิ่มการนำเข้าอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งออกข้าวไปยังไต้หวันเพิ่มขึ้น 8.6 เท่า ไปยังกานาเพิ่มขึ้น 4.1 เท่า และไปยังตุรกีเพิ่มขึ้นถึง 600 เท่า เมื่อเทียบกับปีก่อน

ในการประชุมเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2568 เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคข้าวในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง นาย Ngo Hong Phong ผู้อำนวยการฝ่ายคุณภาพ การแปรรูป และการพัฒนาตลาด ภายใต้กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (Director of the Department of Quality, Processing, and Market Development under the Ministry of Agriculture and Environment) คาดการณ์ว่าในปี 2568 พื้นที่ปลูกข้าวจะอยู่ที่ประมาณ 43.94 ล้านไร่ และมีผลผลิตประมาณ 43.14 ล้านตันข้าวเปลือก โดยคาดว่าจะมีข้าวสารประมาณ 4.53 ล้านตันสำหรับการส่งออกในครึ่งแรกของปี 2568 และ 3.012 ล้านตัน ในช่วงครึ่งหลัง

ขณะที่ข้อมูลจากสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ระบุว่า ณ วันที่ 3 มีนาคม 2568 ราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของเวียดนามลดลงเหลือ 390 ดอลลาร์ต่อตัน ขณะที่ข้าวขาว 25% ลดลงเหลือ 365 ดอลลาร์ต่อตัน

เมื่อเผชิญกับความท้าทายเหล่านี้ นาย Do Ha Nam รองประธาน VFA ได้เรียกร้องให้ธนาคารแห่งรัฐเวียดนามอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกรและธุรกิจ ซึ่งจะทำให้พวกเขาสามารถกักตุนข้าวแทนที่จะขายเป็นจำนวนมากในราคาต่ำ

สมาคมอาหารเวียดนาม ยังได้เสนอให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (the Ministry of Industry and Trade) กำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับการส่งออกข้าว (a price floor for rice exports) ภายใต้พระราชกฤษฎีกา 107/2018/ND-CP โดยราคาขั้นต่ำที่แนะนำคือ 500 ดอลลาร์ต่อตัน (FOB)

นาย Nguyen Sinh Nhat Tan รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า กล่าวถึงข้อเสนอนี้ว่า กระทรวงกำลังประเมินความเป็นไปได้ของการกำหนดราคาขั้นต่ำพร้อมทั้งพิจารณามาตรการกักตุนเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาด ซึ่งการกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำถือเป็นหนึ่งในแนวทางแก้ไขเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาข้าวสำหรับชาวนา ในขณะเดียวกัน กระทรวงจะดำเนินการเจรจาต่อไปเพื่อเปิดตลาดส่งออกใหม่ในขณะที่รักษาตลาดที่มีอยู่เดิมไว้เพื่อให้มั่นใจว่าการส่งออกข้าวจะยั่งยืนในระยะยาว

ขณะที่ นาย Do Duc Duy รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม ยอมรับว่าราคาข้าวในตลาดโลกที่ลดลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อตลาดในประเทศของเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงเข้าสู่ฤดูกาลเก็บเกี่ยวสูงสุด โดยได้ย้ำถึงความจำเป็นในการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ สาเหตุหลัก และนำวิธีการจัดการที่มีประสิทธิภาพมาใช้ เพื่อฟื้นฟูเสถียรภาพให้กับตลาดข้าวและรับรองการเติบโตอย่างยั่งยืน

ภายหลังจากการประชุม กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมจะรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและยื่นรายงานต่อรัฐบาล โดยระบุข้อเสนอแนะนโยบายเพื่อปรับสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ข้าวภายใต้ภาวะผันผวนของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ คาดว่าจะสรุปรายงานได้ภายในวันที่ 4 หรือ 5 มีนาคม 2568

สำนักข่าว VietnamPlus รายงานว่า ผู้เชี่ยวชาญจากงาน SSricenews Network Forum ที่จัดขึ้นในนครโฮจิมินห์ ในช่วงปลายของวันที่ 6 มีนาคม 2568 กล่าวว่าตลาดข้าวจะกลับมาคึกคักอีกครั้งในไม่ช้านี้ด้วยแนวทางแก้ปัญหาเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและธุรกิจ ขณะที่ราคาข้าวในขณะนี้อยู่ในระดับแข่งขันได้เนื่องจากมีอุปทานล้นตลาด แต่ตลาดข้าวจะกลับมาคึกคักอีกครั้งในไม่ช้านี้

นาย Do Ha Nam รองประธานสมาคมอาหารเวียดนาม (Vice President of the Vietnam Food Association) แจ้งว่าผลผลิตข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (winter-spring rice crop) ของเวียดนามกำลังเก็บเกี่ยวเต็มที่และมีผลผลิตจำนวนมาก ในขณะที่ราคาข้าวส่งออกที่ลดลงถือเป็นปัญหาสำคัญที่สุด

โดยในช่วงเวลานี้ของปีที่แล้ว เกษตรกรสามารถขายข้าวในนาได้ในราคา 7,900-8,000 ดอลลาร์ต่อตัน แต่ขณะนี้ราคาอยู่ที่ประมาณ 6,000 ดอลลาร์ต่อตัน และยังคงขายได้ยากมาก โดยในราคาปัจจุบัน เกษตรกรมีกำไรเพียงประมาณ 25 ล้านดอลลาร์ต่อเฮกตาร์ต่อฤดูเท่านั้น ซึ่งตัวเลขดังกล่าวถือเป็นตัวเลขที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับผลกำไรของเกษตรกรที่ปลูกพืชผลทางการเกษตรอื่นๆ เช่น กาแฟและทุเรียน

ขณะเดียวกัน ชาวนาชาวเวียดนามไม่มีทุนหรือเงื่อนไขในการจัดเก็บข้าวมากนัก ในสถานการณ์เช่นนี้ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2568 นายกรัฐมนตรีของเวียดนามจึงได้ขอให้กระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ดำเนินการเพื่อรักษาสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของข้าวในประเทศ และส่งเสริมการผลิตข้าว การประกอบธุรกิจและการส่งออก

อย่างยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มรายได้ของเกษตรกร ค้ำโอกาสในการส่งออก และสร้างความสมดุลของผลประโยชน์ระหว่างผู้ผลิตและธุรกิจ

ดังนั้น ธนาคารแห่งรัฐ (the State Bank) จึงจำเป็นต้องศึกษาและคำนวณการขยายโควตาและเงื่อนไขการกู้ยืมสำหรับวิสาหกิจที่มีศักยภาพพร้อมระบบคลังสินค้าเพื่อซื้อข้าวชั่วคราวในช่วงที่ตลาดผันผวนและราคาซื้อต่ำ

ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ (Commercial banks) ควรสร้างเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยให้ประชาชนและธุรกิจเข้าถึงเงินทุนสินเชื่อพร้อมอัตราดอกเบี้ยพิเศษ ตอบสนองความต้องการสินเชื่อเพื่อการซื้อและส่งออกข้าว โดยเฉพาะการซื้อข้าวในฤดูการผลิตฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิในจังหวัดสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง สนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชทดแทน การลดขั้นตอนอนุมัติสินเชื่อให้ง่ายขึ้น รวมถึงเงื่อนไขในสัญญาส่งออก สัญญาซื้อข้าว หลักประกัน เป็นต้น

ส่วนกระทรวงการคลัง (The Ministry of Finance) ควรอำนวยความสะดวกในการคืนภาษีส่งออกล่วงหน้าสำหรับผู้ประกอบการค้าข้าวและส่งออก สร้างกลไกพิธีการศุลกากรที่รวดเร็วและสะดวกสบายสำหรับผู้ประกอบการส่งออก

นอกจากนี้ ให้เข้มงวดการตรวจสอบกิจกรรมนำเข้าและส่งออกข้าวเพื่อสร้างความโปร่งใสและความยุติธรรมให้กับตลาด พัฒนาแผนซื้อข้าวสำรองแห่งชาติสำหรับปี 2568 อย่างจริงจัง เพื่อนำไปปฏิบัติทันทีเมื่อราคาข้าวผันผวนในทางลบ

กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (The Ministry of Industry and Trade) ยังได้รับการร้องขอให้จัดตั้งทีมเพื่อตรวจสอบการซื้อและการจัดเก็บข้าวชั่วคราวในท้องถิ่น

ซึ่งหลังจากมีคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ราคาข้าวในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น 100-200 ดอลลาร์ต่อตัน และคาดว่าราคาข้าวจะยังคงเพิ่มขึ้นไปอีกไม่กี่วันข้างหน้า

นาย Do Ha Nam กล่าวว่า การสนับสนุนธุรกิจในการซื้อและจัดเก็บข้าวเป็นวิธีแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการช่วยควบคุมตลาดข้าวในปัจจุบัน ซึ่งในความเป็นจริง ความต้องการของลูกค้ายังคงสูงมาก ดังจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ว่าในสองเดือนแรกของปี เวียดนามส่งออกข้าวไปแล้วกว่า 1 ล้านตัน

ปัจจุบัน ข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิที่เก็บเกี่ยวได้เป็นข้าวคุณภาพดีที่สุดของปี ดังนั้นจึงคาดว่าผู้ซื้อจะกลับมาซื้อขายกันอีกครั้งในไม่ช้านี้ เนื่องจากสำหรับประเทศที่มีความต้องการนำเข้าสูง หากไม่ซื้อข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ ก็จะยากมากที่จะรวบรวมปริมาณที่เพียงพอในฤดูถัดไป

ขณะที่ผู้ค้าข้าวอีกรายกล่าวว่า คำสั่งของนายกรัฐมนตรีมีส่วนทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นเร็วกว่าปกติ แต่ราคาข้าวล่าสุดยังคงเป็นไปตามกฎของตลาด ดังนั้น ราคาข้าวจะลดลงเมื่อประเทศผู้ผลิตหลักเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวหลัก และราคาจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นหลังจากสิ้นสุดฤดูกาล เหตุผลก็คือ ผู้ซื้อที่มีทัศนคติแบบรอซื้อในราคาที่ต่ำที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ขายกักตุนสินค้าไว้ ราคาจะเพิ่มขึ้นอีกครั้ง เนื่องจากความต้องการข้าวที่แท้จริงยังคงสูงและยากต่อการทดแทนในหลายประเทศ

ทางด้านนาย V. Subramanian ผู้ร่วมก่อตั้งเว็บไซต์ Ssricenews เปิดเผยว่า ตลาดข้าวโลกมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากมีอุปทานในตลาดจำนวนมาก โดยข้าวอินเดียที่มีราคาถูกกว่า กำลังถูกส่งไปยังแอฟริกา นอกจากข้าวขาวแล้ว ความเป็นไปได้ที่อินเดียจะยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวหักจะช่วยให้ตลาดนำเข้าซื้อได้ในราคาถูก ในขณะเดียวกัน ผู้ส่งออกปากีสถานมีความต้องการชำระหนี้ระยะสั้นเนื่องจากแรงกดดันด้านสภาพคล่อง

ในทางกลับกัน ฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นผู้ซื้อข้าวรายใหญ่ของโลกยังคงมีความต้องการต่ำ ในขณะที่อินโดนีเซีย ซึ่งในปี 2567 นำเข้าข้าวมากกว่า 4.6 ล้านตัน ก็มีรายงานว่ามีการนำเข้ามีปริมาณจำกัดเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ความต้องการข้าวจากมาเลเซีย จีน และแอฟริกา แสดงสัญญาณที่ดี ลูกค้ามีแนวโน้มที่จะซื้อเพิ่มมากขึ้น นี่จึงเป็นโอกาสให้กิจกรรมการค้าข้าวคึกคักมากขึ้นในอนาคต

เว็บไซต์ข่าว vietnam.vn รายงานว่า หลังจากที่รัฐบาลอินเดียได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวหัก 100% อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2568 นั้น ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมกล่าวว่า นอกเหนือจากอุปทานข้าวโลกที่จะเพิ่มขึ้นแล้ว ความต้องการนำเข้าที่ลดลงและการไม่มีสัญญาณการฟื้นตัวในระยะสั้นจะยังคงสร้างแรงกดดันต่อตลาดโลกต่อไป

ความเห็นบางส่วนยังระบุว่า แม้ว่าอินเดียจะยังไม่ยกเลิกการห้ามส่งออก แต่คาดว่าราคาข้าวจะลดลง สาเหตุคือตลาดข้าว ข้าวสาลี และข้าวโพดทั่วโลกมีอุปทานล้นตลาด ในขณะเดียวกัน คาดการณ์ว่าในอีก 2 ปี ข้างหน้า ตลาดธัญพืชจะประสบกับช่วงที่มีอุปทานล้นตลาดและราคาต่ำ

นาย Do Ha Nam รองประธานสมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association (VFA)) ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวจากหนังสือพิมพ์อุตสาหกรรมและการค้าว่า ข้าวอินเดียนั้นแตกต่างจากข้าวของเวียดนาม ซึ่งข้าวอินเดียนั้นส่วนใหญ่เป็นข้าวเกรดต่ำและส่งออกไปยังตลาดในแอฟริกา ส่วนในประเทศเวียดนาม พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกเปลี่ยนมาปลูกข้าวพันธุ์คุณภาพดีและส่งออกไปยังตลาดสำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

เขากล่าวว่า ราคาข้าวในประเทศและส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ต้นปี 2568 ทำให้เวียดนามเป็นหนึ่งในแหล่งจัดหาข้าวที่ถูกที่สุด อย่างไรก็ตาม ข้าวที่ส่งออกกว่า 80% เป็นข้าวคุณภาพสูงซึ่งไม่ได้แข่งขันกับข้าวหัก 100% ของอินเดียโดยตรง อย่างไรก็ตาม แรงกดดันจากอุปทานจำนวนมากของอินเดียยังสามารถส่งผลกระทบต่อราคา โดยเฉพาะในกลุ่มข้าวคุณภาพต่ำ

ก่อนหน้านี้ นาย Phung Duc Tien รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (Ministry of Agriculture and Environment) ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวว่า ข้าวเวียดนามส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชีย เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน และสิงคโปร์ ในขณะเดียวกันข้าวอินเดียนั้นส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศในแอฟริกาและตะวันออกกลาง จะเห็นได้ว่าตลาดและกลุ่มการส่งออกข้าวของเวียดนามและอินเดียมีความแตกต่างกันมาก

ขณะนี้ เวียดนามกำลังเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวครั้งใหญ่ที่สุดของปีซึ่งก็คือฤดูข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ ซึ่งผู้ประกอบการส่งออกเชื่อว่าเมื่ออินเดียกลับมาสู่ตลาดข้าวโลกอีกครั้ง ข้าวของเวียดนามจะต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นเช่นกัน และจากการที่ผลผลิตมีมากมายเนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ดังนั้นราคาข้าวจึงไม่น่าจะกลับไปอยู่ที่ 500 เหรียญสหรัฐต่อตันอีก ดังนั้นผู้ส่งออกจะต้องระมัดระวังในการจัดซื้อเพิ่มขึ้นเนื่องจากตลาดมีความผันผวนอย่างต่อเนื่อง ในภาวะที่การส่งออกชะลอตัวลง

กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (Ministry of Agriculture and Environment) เผยว่า จะสั่งการให้หน่วยงานในพื้นที่บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงควบคุมปริมาณผลผลิตและพื้นที่เพาะปลูกให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยเน้นการผลิตและเก็บเกี่ยวข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิให้ตรงเวลา ติดตามปฏิทินการเพาะปลูกและสถานการณ์ภัยแล้งและความเค็มอย่างใกล้ชิดเพื่อจำกัดผลกระทบต่อการผลิตข้าว

พร้อมกันนี้ ให้ดำเนินการกำกับและประสานงานกับท้องถิ่นในการดำเนินงานโครงการพัฒนาข้าวคุณภาพดี 6.25 ล้านไร่ บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงต่อไป รวมทั้งยังมีมาตรการส่งเสริมการส่งออก ศึกษาโยบายนำเข้า-ส่งออกของประเทศอื่นๆ สร้างเงื่อนไขเปิดตลาดส่งออกข้าวและผลิตภัณฑ์เกษตรของเวียดนามสู่ต่างประเทศ

สำหรับแนวทางแก้ปัญหาในระยะยาว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบุว่า จำเป็นต้องมีการวิจัยและจัดระเบียบการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและคำสั่งซื้อของธุรกิจ โดยยึดหลักการบริหารจัดการการผลิตโดยทั่วไป ในขณะที่ท้องถิ่นต่างๆ จะต้องปรับโครงสร้างพืชผลตามลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นอย่างจริงจัง เพื่อให้แน่ใจว่ามีเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตและการจัดซื้อ การแปรรูป และการส่งออก

รายงานจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระบุว่า ปัจจุบันข้าวคุณภาพสูงของเวียดนามมีสัดส่วน 80% ของผลผลิตส่งออกทั้งหมด และมีราคาคงที่เนื่องจากไม่ได้แข่งขันกับข้าวอินเดียและไทยมากนักในกลุ่มข้าวคุณภาพต่ำ

*** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการภายใต้พระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 35/2025/ND-CP ของรัฐบาลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2568 (2025) ซึ่งการจัดตั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ยึดตามการรวบรวมกระทรวงสองกระทรวง ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท ถือเป็นก้าวสำคัญในการดำเนินการตามกลยุทธ์ปฏิรูปการบริหาร เพื่อให้มีกลไกของรัฐที่มีประสิทธิภาพและคล่องตัว การรวบรวมไม่เพียงแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรเท่านั้น แต่ยังเป็นโอกาสในการปรับโครงสร้าง ทบทวน และปรับปรุงประสิทธิภาพในทุกด้านของการทำงานของทั้งสองกระทรวง ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพระหว่างการพัฒนาการเกษตร ระหว่างอุตสาหกรรมและการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติและการผลิตทางการเกษตร ***

ที่มา Oryza.com

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวัน ที่ 7 มีนาคม 2568 ดังนี้

รายการชนิดข้าว	วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568	วันที่ 7 มีนาคม 2568	เปลี่ยนแปลง
	เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)		
1.ข้าวหอม Malys Angkor (Pka Romdoul / Jasmine) ชนิด 5%	910	910	-
2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5%	870	870	-
3.ข้าวหอม Fragrant Rice (SRO)	710	730	+20
4.ข้าวขาวพื้นนุ่ม (White Rice Soft Texture) ชนิด 5%	540	542	+2
5.ข้าวขาวพื้นแข็ง (White Rice Hard Texture) ชนิด 5%	570	576	+6
6.ข้าวเหนียว (Parboiled Rice) ชนิด 5%	720	742	+22
7.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice / Romdoul)	900	910	+10
8.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice)	560	570	+10

9.ข้าวหอมอินทรี (Organic Jasmine Rice)	1,400	1,360	-40
10.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5%	980	1,050	+70
11.ข้าวหนึ่งอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5%	1,050	1,075	+25

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

สำนักข้าว Global New Light Of Myanmar รายงานโดยอ้างสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation; MRF) ว่า ในช่วง 11 เดือน (ตั้งแต่เดือนเมษายน 2567 - กุมภาพันธ์ 2568) ของปีงบประมาณ 2024/25 การส่งออกข้าวสารและข้าวหักมีจำนวนรวมประมาณ 2.37 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 1.087 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าการนำเข้าในแต่ละเดือน ดังนี้

- เดือนเมษายน 2567 ส่งออกปริมาณ 111,862 ตัน มูลค่า 55 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนพฤษภาคม 2567 ส่งออกปริมาณ 71,279.5 ตัน มูลค่า 36 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนมิถุนายน 2567 ส่งออกปริมาณ 162,325.75 ตัน มูลค่า 84 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนกรกฎาคม 2567 ส่งออกปริมาณ 165,444 ตัน มูลค่า 81 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนสิงหาคม 2567 ส่งออกปริมาณ 207,369 ตัน มูลค่า 97 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนกันยายน 2567 ส่งออกปริมาณ 219,560 ตัน มูลค่า 104 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนตุลาคม 2567 ส่งออกปริมาณ 424,784.27 ตัน มูลค่า 189 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนพฤศจิกายน 2567 ส่งออกปริมาณ 334,530 ตัน มูลค่า 156 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนธันวาคม 2567 ส่งออกปริมาณ 337,490 ตัน มูลค่า 145 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนมกราคม 2568 ส่งออกปริมาณ 209,599 ตัน มูลค่า 87 ล้านเหรียญสหรัฐ
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 ส่งออกปริมาณ 129,452 ตัน มูลค่า 52 ล้านเหรียญสหรัฐ

โดยเป็นการส่งออกข้าวผ่านทางเรือบรรทุกสินค้าทางทะเลมากกว่า 2.34 ล้านตัน และผ่านทางด่านชายแดนมากกว่า 30,000 ตัน

ในช่วง 10 เดือน (ตั้งแต่เดือนเมษายน 2567 - มกราคม 2568) ของปีงบประมาณ 2024/25 เมียนมา ส่งออกข้าวไปยังประเทศอินโดนีเซียมากที่สุด โดยมีจำนวนมากกว่า 600,000 ตัน ตามด้วยประเทศจีนประมาณ 429,000 ตัน เบลีเยม 300,000 ตัน ฟิลิปปินส์ 131,000 ตัน เซเนกัล 96,600 ตัน บังคลาเทศ 79,500 ตัน ไต้หวัน 46,900 ตัน โมซัมบิก 44,200 ตัน โปแลนด์ 42,300 ตัน สเปน 37,200 ตัน แคเมอรูน 27,100 ตัน สหราชอาณาจักร 21,300 ตัน เนเธอร์แลนด์ 17,500 ตัน โตโก 17,000 ตัน อิตาลี 13,300 ตัน เป็นต้น

ทั้งนี้ สหพันธ์ฯ ตั้งเป้าที่จะส่งออกข้าวให้ได้ 2.5 ล้านตันในปีงบประมาณ 2024-2025 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ก่อนหน้านั้น ในปีงบประมาณ 2023-2024 สหพันธ์ข้าวเมียนมาตั้งเป้าจะส่งออกข้าวให้ได้ 2.5 ล้านตัน

มูลค่ากว่า 1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม การส่งออกข้าวยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ โดยส่งออกได้ประมาณ 1.6 ล้านตัน มูลค่า 845 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

โดยอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวในช่วงที่ผ่านมาคือ นโยบายการเงินของธนาคารกลางเมียนมาในการควบคุมรายได้จากการส่งออก ส่งผลให้ผู้ส่งออกได้รับผลกระทบทางการเงิน นอกจากนี้ ปรากฏการณ์เอลนีโญ (The El Nino weather condition) ยังทำให้การส่งออกข้าวได้รับผลกระทบด้วย

ก่อนหน้านี้ ในปีงบประมาณ 2022-2023 (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักไปยังคู่ค้าต่างประเทศจำนวนรวม 2,261,203 ตัน มูลค่าประมาณ 853.472 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 504,726.71 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 736 ใบ) ลดลงประมาณ 34.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 770,846 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 1,086 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 277,540.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 423 ใบ) ลดลงประมาณ 35.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) มีการนำเข้าจำนวน 227,186.02 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 313 ใบ) ลดลงประมาณ 33.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 4,808,420.59 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 6,528 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 33.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,606,908.5 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,556 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 370,908.42 ตัน (สัดส่วน 73.5% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยปากีสถานจำนวน 60,788.68 ตัน (สัดส่วน 10.6%) ไทยจำนวน 53,722.75 ตัน (สัดส่วน 10.6%) เมียนมาจำนวน 11,315 ตัน (สัดส่วน 2.2%) อินเดีย 5,991.86 ตัน (สัดส่วน 1.2%) และเกาหลีใต้ 2,000 ตัน (สัดส่วน 0.4%)

สำหรับปี 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 3,624,057.57 ตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 75.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศไทยจำนวน 624,049.8 ตัน (สัดส่วน 13% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ปากีสถานจำนวน 320,422.93 ตัน (6.7% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) เมียนมาจำนวน 202,242.75 ตัน (4.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) อินเดีย 23,533.46 ตัน (0.5% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) จีน 5,720 ตัน (0.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ญี่ปุ่น 2,418.12 ตัน กัมพูชา 3,460 ตัน เกาหลีใต้ 2,000 ตัน ไต้หวัน 500 ตัน อิตาลี 14.05 ตัน และสเปน 1.92 ตัน

โดยในปี 2567 บริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญ 10 อันดับแรก (ที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2567) ข้อมูล ณ วันที่ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ได้แก่

1.BLY Agri Venture Trading นำเข้าจำนวน 326,009.04 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 160 ใบ)

2. ATARA MARKETING INC. นำเข้า 274,385.30 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 337 ใบ)
3. KING B COMPANY นำเข้า 198,338.28 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 287 ใบ)
4. Orison Free Enterprise Inc. นำเข้าจำนวน 195,199.45 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 268 ใบ)
4. MACMAN RICE AND CORN TRADING นำเข้าจำนวน 185,734.30 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 120 ใบ)
6. RBS Universal Grains Traders Corp. นำเข้า 168,480.62 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 229 ใบ)
7. River Valley Distribution, Inc. นำเข้า 163,110.0 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 50 ใบ)
8. SODATRADE CORPORATION นำเข้า 136,120.0 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 104 ใบ)
9. LUCKY BUY AND SELL นำเข้า 130,124.0 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 149 ใบ)
10. Vitram Marketing Inc. นำเข้า 117,533.88 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 236 ใบ)

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) มีจำนวนรวม 1,164 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 892,168.046 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 564 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 413,919.43 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 121 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 94,795.64 ตัน

ทั้งนี้ ในปี 2567 (1 มกราคม 2567 – 31 ธันวาคม 2567) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) รวม 9,815 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 9,386,408.474 ตัน แต่มีการนำเข้าจริงจำนวน 4,808,420.59 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 6,528 ใบ)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (the Philippine Statistics Agency; PSA) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 มีจำนวนประมาณ 2.09905 ล้านตัน ซึ่งเพียงพอสำหรับบริโภคประมาณ 58 วัน (คำนวณจากความต้องการบริโภควันละประมาณ 36,000 ตัน) โดยปริมาณสต็อกข้าวเพิ่มขึ้น 38.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.51098 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 แต่ลดลง 4.6% เมื่อเทียบกับ 2.2002 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2568

ทั้งนี้ สต็อกในคลังของสำนักงานอาหารแห่งชาติ (The National Food Authority; NFA) มีจำนวนประมาณ 0.28918 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 516.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.04689 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 13.8% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 8 วัน) โดยสต็อกข้าวของ NFA เพิ่มขึ้นประมาณ 1.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.28481 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2568

ขณะที่สต็อกในคลังของเอกชน (Commercial warehouses) มีจำนวนประมาณ 1.01541 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 30.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.77889 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 48.4% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 28 วัน) และเพิ่มขึ้นประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.8608 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2568 ที่ผ่านมา

ส่วนสต็อกในภาคครัวเรือน (Household stocks) มีจำนวนประมาณ 0.79447 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 15.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.6852 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 37.8% ของสต็อกข้าว

ทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 22 วัน) แต่ลดลงประมาณ 24.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.0546 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2568

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่าสำนักงานสถิติแห่งฟิลิปปินส์ (the Philippine Statistics Authority; PSA) ได้ออกมติคณะกรรมการ PSA ฉบับที่ 17 ลดอัตราการแปรสภาพผลผลิตข้าว (the milling recovery rate; MRR) ของข้าวเปลือกเป็นข้าวสารจาก 65.4% เป็น 63%

อัตราการแปรสภาพผลผลิตข้าวที่ปรับใหม่นี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนมกราคม 2568 และจะนำไปใช้ในรายงานสินค้าคงคลังข้าวในอนาคต PSA คำนวณสินค้าคงคลังข้าวและข้าวโพดเดือนมกราคม 2568 ในอัตราที่อัปเดตนี้ โดยอัตราการแปรสภาพผลผลิตข้าวใหม่จะสอดคล้องกับอัตราการสีข้าวของ USDA/FAS ซึ่งอยู่ที่ 63.0% เช่นกัน

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ได้ปรับปรุงอัตราการแปรสภาพผลผลิตข้าวใหม่จากการที่ได้ไปเยี่ยมชมโรงสีข้าวในพื้นที่การปศุสัตว์หรือกับองค์กรเอกชนและหน่วยงานของรัฐ และการศึกษาเปรียบเทียบและการวิจัยในแผนก

PSA จะเผยแพร่ชุดสถิติชุดใหม่ที่สะท้อนถึงระเบียบวิธีที่แก้ไขแล้ว โดยแยกจากข้อมูลในอดีตที่อิงตามอัตราการแปรสภาพผลผลิตข้าวเดิมที่ 65.4%

ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Xinhua รายงานโดยอ้างคำพูดของรัฐมนตรีประสานงานด้านอาหารของอินโดนีเซีย (the Indonesian Coordinating Minister for Food) ว่า รัฐบาลอินโดนีเซียต้องการข้าวอย่างน้อย 4 ล้านตันเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารฟรีที่มีคุณค่าทางโภชนาการ (free nutritious meal program) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของประชาชน 82.9 ล้านคน

โครงการอาหารฟรีที่มีคุณค่าทางโภชนาการ (The free nutritious meal program) นี้มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงโภชนาการของประชาชน โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา ใน 38 จังหวัดของประเทศ

นอกจากนี้ สำนักข่าว ANTARA py' รายงานว่าหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ Bulog รับรองว่าสต็อกข้าวของประเทศเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนจนถึงสิ้นเทศกาลรอมฎอนของปีนี้ โดยสต็อกข้าวปัจจุบันมีอยู่ถึง 1.9 ล้านตัน ขณะเดียวกัน Bulog ยังมุ่งมั่นที่จะรักษาเสถียรภาพของราคาอาหารในช่วงรอมฎอน โดย Bulog จะดำเนินการรักษาเสถียรภาพของราคาทั้งในระดับผู้ผลิตและผู้บริโภค

สำนักงานสถิติกลาง (the Central Statistics Agency; BPS) รายงานว่า ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2568 การผลิตข้าวของอินโดนีเซียจะแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ประมาณ 13.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 26% จากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

นาง Amalia Adininggar Widyasanti หัวหน้า BPS ระบุว่า การผลิตข้าวคาดว่าจะอยู่ที่ 13.95 ล้านตัน ในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2568 ซึ่งถือเป็นระดับการผลิตสูงที่สุดในช่วง 4 เดือนแรกของปี ในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 2562

โดยการผลิตในเดือนมีนาคม 2568 จะอยู่ที่ประมาณ 5.48 ล้านตัน และในเดือนเมษายน 2568 จะลดลงเล็กน้อยเหลือประมาณ 4.97 ล้านตัน

ก่อนหน้านี้ สำนักงานสถิติกลาง รายงานว่าในปี 2567 อินโดนีเซียได้นำเข้าข้าวประมาณ 4.52 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่มาจากสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ได้แก่ ไทยประมาณ 1.36 ล้านตัน เวียดนามประมาณ 1.25 ล้านตัน และเมียนมาประมาณ 831,380 ตัน

ขณะที่สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า การผลิตข้าวสารของอินโดนีเซียในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2568 คาดว่าจะอยู่ที่ 12.7 ล้านตัน (ประมาณ 22.1 ล้านตันข้าวเปลือก) เพิ่มขึ้นประมาณ 22.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยคาดว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวจะขยายตัวประมาณ 26.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็น 25.875 ล้านไร่ ในเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2568

ก่อนหน้านี้ คาดการณ์ว่าการผลิตข้าวสารของอินโดนีเซียในไตรมาสแรกของปี 2568 จะอยู่ที่ 52% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า สำนักงานโลจิสติกส์แห่งรัฐ (State Logistics Agency) ของอินโดนีเซีย หรือ Bulog ได้รับรองว่าสต็อกข้าวของประเทศอยู่ในระดับที่ปลอดภัยเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน จนถึงสิ้นเดือนรอมฎอน (Ramadan) ของปีนี้ และเพื่อให้สามารถรักษาเสถียรภาพของอุปทานได้ตลอดช่วงดังกล่าว

นาย Mokhamad Suyamto ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการและบริการสาธารณะ (Operational and Public Services Director) ของ Bulog ชี้แจงในแถลงการณ์ว่า Bulog ได้เตรียมมาตรการต่างๆ ไว้เพื่อรับประกันเสถียรภาพของอุปทานข้าวตลอดเดือนรอมฎอนด้วยเงินสำรองของรัฐบาลและผลผลิตในท้องถิ่น โดยในปัจจุบัน สต็อกข้าวทั้งหมดที่ Bulog มีอยู่ที่ประมาณ 1.9 ล้านตัน

นอกจากนี้ Bulog ได้กำหนดเป้าหมายในการจัดหาสต็อกจนถึงสิ้นเดือนรอมฎอน และได้เตรียมแผนที่ชัดเจนเพื่อให้ชุมชนไม่ต้องกังวลเรื่องข้าวขาดแคลน และนอกจากจะรักษาเสถียรภาพของราคาอาหารแล้ว Bulog ยังจะดำเนินการตลาดอาหารราคาถูกในหลายภูมิภาคเพื่อช่วยควบคุมราคาสินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ข้าวและน้ำตาล ในช่วงรอมฎอนและก่อนวันอีดิอัลฟิฏร์ (Eid al-Fitr)

นาย Mokhamad Suyamto กล่าวว่าเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาข้าวตลอดเดือนรอมฎอน Bulog จะดำเนินการรักษาเสถียรภาพของราคาทั้งในระดับผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยการดำเนินการตลาดอาหารราคาถูกซึ่งจะดำเนินการในสถานที่เชิงยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยประสานงานกับหน่วยงานในภูมิภาค บริษัทไปรษณีย์ของรัฐ Pos Indonesia บริษัทอาหารของรัฐ ID FOOD และรัฐวิสาหกิจอื่นๆ เพื่อขยายขอบเขตการให้บริการ

นอกเหนือจากการรักษาสต็อกและเสถียรภาพของราคาแล้ว Bulog ยังมีหน้าที่จัดซื้อข้าวเปลือกจากผลผลิตของเกษตรกรเพื่อรักษาความมั่นคงด้านอาหารของประเทศอีกด้วย

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นาย Zulkifli Hasan รัฐมนตรีประสานงานด้านอาหารของอินโดนีเซีย (Indonesia's Coordinating Minister for Food) กล่าวกับผู้สื่อข่าวในงาน CNBC Indonesia Economic Outlook 2025 ที่ว่า จากการที่คาดว่าจะผลิตข้าวในประเทศในปี 2025 มีแนวโน้มที่จะสูงถึง 35 ล้านตัน จึงทำให้อาจไม่จำเป็นต้องนำเข้าข้าวในปีนี้

ก่อนหน้านี้ ประธานาธิบดีอินโดนีเซียยังยืนยันคำมั่นสัญญาของรัฐบาลที่จะหยุดการนำเข้าข้าว ข้าวโพด และเกลือภายในสิ้นปี 2025

รัฐมนตรีกล่าวว่ารัฐบาลมีความกระตือรือร้นที่จะบรรลุความมั่นคงด้านอาหารของชาติและกำลังมุ่งเน้นไปที่การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้านชลประทานที่จำเป็นสำหรับพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มเติมอีกประมาณ 12.5 ล้านไร่

ซึ่งรัฐบาลหวังว่าจะสามารถเพาะปลูกข้าวได้ประมาณ 10 ล้านตันข้าวเปลือก จากพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มเติมอีก 12.5 ล้านไร่

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อปลายเดือนมกราคม 2568 นาย Prabowo Subianto ประธานาธิบดีอินโดนีเซียแสดงความหวังว่าความสามารถในการพึ่งตนเองด้านอาหารของประเทศ ซึ่งในเบื้องต้นคาดว่าจะบรรลุได้ภายใน 4 ปี และอาจจะสามารถเกิดขึ้นได้เร็วกว่านั้น

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 11 ปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ในวันที่ 14 มีนาคม 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 60,661 ตัน ประกอบด้วย

1. ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กรกฎาคม – 15 สิงหาคม 2568

2. ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม 2568

3. ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 7,200 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2568

4. ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 1,060 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 มิถุนายน 2568

5. ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 1,040 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 มิถุนายน 2568

6. ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 880 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 มิถุนายน 2568

7. ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม 2568

8. ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 6,241 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กรกฎาคม – 15 สิงหาคม 2568

9. ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 6,240 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม 2568

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-341.pdf

การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ของปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ทั้ง 10 ครั้ง ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวไปแล้วรวม 517,220 ตัน ประกอบด้วย 1. ข้าวสารเมล็ดกลางจำนวน 293,000 ตัน 2. ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 220,000 ตัน และ 3. ข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 4,220 ตัน โดยซื้อจากประเทศไทยรวม 224,220 ตัน (43.35%) ประกอบด้วย ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 220,000 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 4,220 ตัน

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 10 ปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 59,000 ตัน ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 59,000 ตัน ประกอบด้วย

- 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 2 ล็อตๆละ 13,000 ตัน รวมเป็น 26,000 ตัน
- 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากจีนจำนวน 12,000 ตัน
- 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทยจำนวนรวม 21,000 ตัน (3 ล็อตๆละ 7,000 ตัน) จากที่มีการยื่นเสนอทั้งหมด 12 ล็อต จำนวนรวม 84,000 ตัน

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 105,345 เยนต่อตัน (ประมาณ 702 เหรียญสหรัฐต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 113,773 เยนต่อตัน (ประมาณ 758 เหรียญสหรัฐต่อตัน)

สำนักข่าว Nippon รายงานโดยอ้างข้อมูลจากกระทรวงเกษตรของญี่ปุ่น (the Japanese Agriculture Ministry) ว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะประมูลข้าวในสต็อกบางส่วนในวันที่ 10 มีนาคม 2568 เพื่อแก้ปัญหาการจัดจำหน่าย ซึ่งเมื่อเดือนที่แล้ว รัฐบาลตัดสินใจขายข้าวในสต็อกจำนวน 210,000 ตันเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนข้าวและปัญหาการจัดจำหน่าย โดยรัฐบาลตัดสินใจประมูลข้าวจำนวน 150,000 ตันในการประมูลครั้งแรกให้กับตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่ โดยมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลจะซื้อคืนข้าวจากผู้ประมูลที่ชนะการประมูลในอนาคต

โดยในจำนวน 150,000 ตันนั้น เป็นข้าวที่มีการเก็บเกี่ยวในปี 2024 จำนวน 100,000 ตัน และที่เหลือเป็นข้าวที่มีการเก็บเกี่ยวในปี 2023 และผู้ประมูลที่ประสบความสำเร็จจะต้องมารับข้าวภายในสิ้นเดือนเมษายน 2568 ซึ่งข้าวที่จะประมูลรอบแรกในวันที่ 10 มีนาคมนี้ มีแนวโน้มว่าจะวางจำหน่ายตามร้านค้าทั่วไปได้เร็วที่สุดในช่วงปลายเดือนนี้

รัฐบาลได้ประกาศรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการประมูลครั้งแรกแล้ว เช่น ที่ตั้งโกดังเก็บข้าว ปีเก็บเกี่ยว แหล่งกำเนิด และยี่ห้อ โดยจะประมูลข้าวยี่ห้อ Masshigura จากจังหวัด Aomori ข้าวยี่ห้อ Haenuki จากจังหวัด Yamagata และข้าวยี่ห้อ Hitomebore จากจังหวัด Miyagi

โดยปกติแล้ว รัฐบาลญี่ปุ่นจะจำกัดการปล่อยข้าวในสต็อกไว้เฉพาะกรณีที่เกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงและเกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ อย่างไรก็ตาม นี่เป็นครั้งแรกที่รัฐบาลตัดสินใจปล่อยข้าวในสต็อกเพื่อให้แน่ใจว่าจะกระจายข้าวได้อย่างราบรื่น

สำนักข่าว Asahi Shimbun รายงานเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2568 ว่า กระทรวงเกษตรฯ เตรียมเปิดประมูลข้าวสารจากคลังสำรองของรัฐรอบ 2 จำนวน 60,000 ตัน เพื่อสกัดราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นาย Taku Eto รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2568 ว่า เขาได้กำชับเจ้าหน้าที่กระทรวงให้เตรียมพร้อมสำหรับการประมูลครั้งนี้โดยเร็ว

ทั้งนี้ กระทรวงฯได้เปิดให้ประมูล 150,000 ตันในการประมูลรอบแรกในวันที่ 3 มีนาคม 2568 โดยการประมูลจะสิ้นสุดลงในวันที่ 10 มีนาคม 2568 และคาดว่าจะตัดสินใจผู้ประมูลที่ชนะการประมูลได้ภายในวันที่ 12 มีนาคม 2568 และคาดว่าข้าวสารจะถึงมือผู้ค้าปลีกประมาณปลายเดือนมีนาคม ในเบื้องต้น เจ้าหน้าที่กระทรวงมีแผนจะประมูลข้าวสารที่เหลืออีก 60,000 ตัน หลังจากประเมินผลกระทบของการประมูลรอบแรกต่อราคาตลาด

อย่างไรก็ตาม สถิติเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 ระบุว่า ปริมาณข้าวที่ได้รับจากผู้จำหน่ายรายใหญ่ เช่น สหกรณ์การเกษตร ณ สิ้นเดือนมกราคม 2568 อยู่ที่ 2.21 ล้านตัน ลดลง 230,000 ตันจากปีก่อน

ตัวเลข margin of decline ซึ่งเจ้าหน้าที่กระทรวงใช้เป็นตัวชี้วัดในการจัดจำหน่ายข้าว เพิ่มขึ้นจาก 210,000 ตัน ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2567

นาย Taku Eto กล่าวว่ากระทรวงจะพิจารณาขยายปริมาณข้าวที่จะจำหน่ายทั้งหมด โดยการตัดสินใจจำหน่าย 210,000 ตันนั้นอิงตามตัวเลขในเดือนธันวาคม 2567

ตามตัวเลขที่กระทรวงกิจการภายในเผยแพร่เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 ราคาขายปลีกข้าวพันธุ์โคชิคาริ 5 กิโลกรัมในใจกลางกรุงโตเกียวอยู่ที่ 4,363 เยน (29 ดอลลาร์) เพิ่มขึ้น 1,922 เยน หรือ 80% จากปีก่อน ซึ่งราคาดังกล่าวถือเป็นการเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 10

สำนักข่าว The Mainichi รายงานเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2568 ว่าแม้รัฐบาลญี่ปุ่นจะประกาศแผนจัดประมูลขายข้าวสารปริมาณ 210,000 ตันให้ผู้ค้าส่ง เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลน แต่ระดับราคาข้าวในตลาดยังคงไม่ปรับตัวลดลงตามหวัง โดยราคาข้าวสารในญี่ปุ่นยังคงตัวในระดับสูงไม่เปลี่ยนแปลง แม้รัฐบาลญี่ปุ่นจะประกาศแผนจัดประมูลขายสต็อกข้าวสำรองปริมาณกว่า 2 แสนตันให้ผู้ค้าส่ง เพื่อรับมือปัญหาข้าวขาดแคลนมาตั้งแต่เมื่อ 2 สัปดาห์ก่อนแล้วก็ตาม

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568 รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศแผนส่งมอบสต็อกข้าวสำรองปริมาณถึง 210,000 ตันให้กับผู้ค้าส่งในช่วงกลางเดือนมีนาคมหลังเสร็จสิ้นการประมูลซื้อ และคาดว่าจะข้าวเหล่านี้จะเริ่มวางจำหน่ายในร้านค้าตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมีนาคมจนถึงต้นเดือนเมษายน 2568

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรคาดการณ์ว่าการประกาศกำหนดการส่งมอบข้าวดังกล่าว จะช่วยให้ราคาขายส่งข้าวสารในตลาดปรับตัวลดลงตั้งแต่ก่อนถึงกำหนดส่งมอบ แต่ผู้บริหารบริษัทค้าส่งข้าวรายใหญ่ระบุว่า ราคาขายข้าวสารยังไม่ปรับลดลง โดยสะท้อนจากข้อมูลของ บริษัท เบโคคุ ดาตาแบงก์ (Beikoku Databank) ผู้สำรวจข้อมูลข้าวของญี่ปุ่นที่เปิดเผยว่า ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ว่า ราคาขายส่งข้าวโคชิคาริ (Koshihikari) จากจังหวัดนีงาตะ (Niigata) ของญี่ปุ่นอยู่ที่ประมาณ 48,300 เยน (ประมาณ 10,987 บาท) ถึง 48,500 เยน (ประมาณ 11,052 บาท) ต่อ 60 กิโลกรัม ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยจากเดือนก่อนหน้า

เจ้าหน้าที่ของบริษัทเบโคคุกล่าวว่า จะต้องมีการเปิดเผยผลการประมูลก่อน จึงจะส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวลดลง ซึ่งตามแผนนี้รัฐบาลตั้งใจระบายข้าวในระยะแรกจำนวน 150,000 ตันก่อน และอาจจะขายเพิ่มอีก 60,000 ตันหากมีความจำเป็น

โดยตามข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่เปิดเผยเมื่อเดือนที่แล้ว ระบุว่าในปี 2024 ราคาข้าวสูงขึ้น 27.7% จากปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มสูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 1975 โดยในเดือนธันวาคมเพียงเดือนเดียวราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นถึง 64.5% จากปี 2023

ราคาที่พุ่งสูงนี้มีสาเหตุมาจากผลผลิตข้าวที่ย่ำแย่เมื่อช่วงฤดูร้อนปี 2023 หลังเผชิญกับสภาพอากาศที่มีอุณหภูมิสูง ส่งผลต่อเนื่องให้ปริมาณข้าวที่ออกสู่ตลาดในปี 2024 ลดลงตามไปด้วย ขณะเดียวกัน จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นยังทำให้ปริมาณการบริโภคข้าวในร้านอาหารเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ทั้งนี้ ปัจจุบันญี่ปุ่นมีข้าวสารสำรองประมาณ 910,000 ตัน และมีแผนระบายข้าวเข้าสู่ตลาดมากกว่า 20% ของปริมาณสำรอง

ทางด้านสำนักข่าว XINHUA รายงานเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ว่า กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น รายงานราคาข้าวเฉลี่ยในซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วประเทศประมาณ 1,000 แห่ง ยังคงปรับตัวสูงขึ้น

ต่อเนื่อง อยู่ที่ 3,892 เยน (ประมาณ 26 เหรียญสหรัฐฯ) ต่อ 5 กิโลกรัม ในรอบสัปดาห์ล่าสุด จนถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2568 ที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ราคาข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ตพุ่งสูงขึ้น 62 เยน จากสัปดาห์ก่อนหน้า และพุ่งขึ้น 90% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567

ราคาขายปลีกข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ตของญี่ปุ่น ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลา 7 สัปดาห์แล้ว แม้รัฐบาลมีแผนปล่อยข้าวสำรอง 210,000 ตันออกสู่ตลาด เพื่อรักษาเสถียรภาพราคา และเพื่อบรรเทาปัญหาค่าครองชีพให้กับประชาชน

ทั้งนี้ การจำหน่ายข้าวสำรองจะเกิดขึ้นผ่านกระบวนการประมูล โดยจะเริ่มจำหน่ายเบื้องต้น 150,000 ตัน ช่วงกลางเดือนมีนาคม 2568 นี้ ส่วนปริมาณข้าวสำรองสำหรับรอบต่อไป จะกำหนดตามการประเมินเงื่อนไขการกระจายข้าว

อนึ่ง การที่ราคาข้าวซึ่งพุ่งสูงขึ้นยังไม่มีทีท่าว่าจะคลี่คลาย ส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรและผู้ค้าส่งในญี่ปุ่นเกิดความกังวลเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่พุ่งสูงขึ้น อาจทำให้ความต้องการของผู้บริโภคลดลง

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโอซากา รายงานว่า ราคาสินค้าอาหารในญี่ปุ่นมีแนวโน้มปรับขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากปริมาณผลผลิตที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ทั้งวัตถุดิบ และค่าแรง และราคาสินค้านำเข้าที่สูงขึ้นจากการที่ค่าเงินเยนอ่อน

ทั้งนี้ สินค้าประเภทผัก และข้าวปรับราคาสูงขึ้นอย่างมากในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 เนื่องจากปริมาณผลผลิตต่ำจากสภาวะน้ำแล้ง และต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยราคาผักสด ณ เดือนมกราคม เพิ่มขึ้น 36% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า โดยเฉพาะชนิดที่มีการบริโภคเป็นประจำและในปริมาณมาก เช่น กะหล่ำปลีที่ปรับขึ้นถึง 3 เท่า และผักกาดขาวที่ปรับขึ้น 2 เท่าจากเดือนก่อนหน้าตามปริมาณการบริโภคทดแทนกะหล่ำปลี

ขณะที่ราคาข้าวมีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่ฤดูร้อนของปีก่อนหน้า โดย ณ เดือนมกราคม ปรับขึ้นถึง 70.9% ซึ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ 4 เดือนติดต่อกัน โดยนอกจากจะส่งผลต่อราคาข้าวโดยตรงแล้ว ยังกระทบผลิตภัณฑ์อาหารที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบด้วย อาทิ ข้าวปั้นโอนิกิริ (ขึ้นราคา 9.2%) และซูชิ (4.5%) ทั้งนี้ เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2568 รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินมาตรการแก้ปัญหาการขาดแคลนข้าวที่ทำให้ราคาพุ่งสูง โดยการนำข้าวสำรองสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินบางส่วนออกมาสู่ตลาด

จากผลสำรวจผู้ประกอบการสินค้าอาหารสำเร็จรูปในญี่ปุ่น 200 บริษัท โดย Teikoku Databank พบว่า ราคาสินค้าอาหารและเครื่องดื่มมากกว่า 1,600 รายการ (โดยเฉพาะอาหารแช่แข็ง บะหมี่แช่เย็น ซอส/เครื่องปรุงรส ซีเรียล และช็อกโกแลต) มีการปรับขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ตามต้นทุนการนำเข้าที่เป็นผลจากค่าเงินเยนอ่อน และค่าขนส่ง

ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าราคาอาหาร (ไม่รวมอาหารสด) ในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 จะสูงขึ้นเฉลี่ย 5% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และทั้งปี 2568 จะมีสินค้าที่ปรับขึ้นราคาประมาณ 15,000-20,000 รายการ (เทียบกับ 12,000 รายการในปี 2567)

ที่มา Oryza.com สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโอซากา และสำนักข่าวอินโฟเควสท์

เกาหลีใต้

หน่วยงานด้านการค้าเกษตรประมงและอาหาร (South Korea's State-Backed Agro-Fisheries & Food Trade Corp; KAFTC) ภายใต้รัฐบาลเกาหลีใต้ ได้ประกาศเปิดประมูลระหว่างประเทศเพื่อซื้อข้าวสารประมาณ 79,976 ตันจากประเทศสหรัฐอเมริกา จีน เวียดนาม และไทย

โดยกำหนดการยื่นราคา (The deadline for price submissions) ภายในวันที่ 10 มีนาคม 2568 เวลา 15.00 น. (KST) และกำหนดการประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic bidding) ระหว่างเวลา 9.30-11.30 น. (KST) ของวันที่ 11 มีนาคม 2568 และกำหนดการรับมอบข้าวสารระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2568 ถึง 30 พฤศจิกายน 2568

รายละเอียดที่ <https://www.at.or.kr/download.action?attachId=117879&&fileName=2025022800.hwp>

สำนักงานสถิติแห่งชาติของเกาหลีใต้ (Statistics Korea) รายงานเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ว่าพื้นที่เพาะปลูกของเกาหลีใต้ลดลงเป็นปีที่ 12 ติดต่อกัน เนื่องด้วยแนวโน้มการบริโภคข้าวลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับประชากรสูงวัยมากขึ้น

ข้อมูลระบุว่า พื้นที่เพาะปลูกทั่วเกาหลีใต้รวมอยู่ที่ประมาณ 9.4 ล้านไร่ ในปี 2567 ลดลง 0.5% จากปีก่อนหน้า

ขณะที่สำนักข่าวซินหัวรายงานว่า พื้นที่เพาะปลูกในเกาหลีใต้ลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา เนื่องจากการบริโภคข้าวลดลงมานานหลายสิบปี ซึ่งเป็นผลพวงมาจากการที่ชาวเกาหลีใต้มีพฤติกรรมการกินเปลี่ยนไป นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ไม่ได้ใช้สอยเนื่องจากประชากรสูงวัยมากขึ้น และการขยายพื้นที่อุตสาหกรรม ยังส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกลดลงด้วย

รายงานระบุว่า พื้นที่ทำนาข้าวลดลง 0.4% เมื่อเทียบรายปี เหลือประมาณ 4.76 ล้านไร่ ในปี 2567 โดยนาข้าวคิดเป็นสัดส่วน 50.6% ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดในประเทศ ส่วนพื้นที่ทำการเกษตรแบบแห้ง (dry farming) ลดลง 0.6% เหลือประมาณ 4.65 ล้านไร่ในปี 2567

ที่มา Oryza.com และสำนักข่าวอินโฟเควสท์

จีน

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่าจีนได้กำหนดปริมาณการผลิตธัญพืชประจำปี 2025 ไว้ที่ 700 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปกติ 650 ล้านตันในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

รัฐบาลตั้งเป้าเพิ่มปริมาณการผลิตธัญพืชให้มากขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของรัฐบาลในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารท่ามกลางสงครามการค้ากับสหรัฐฯ

สภาประชาชนแห่งชาติ (The National People's Congress) เปิดเผยเป้าหมายการผลิตธัญพืชประจำปี 2025 ในการประชุมประจำปี โดยรัฐบาลกำหนดเป้าหมายใหม่นี้เนื่องจากความตึงเครียดทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งสหรัฐฯถือเป็นซัพพลายเออร์ธัญพืชรายใหญ่ให้กับจีน

ขณะที่ทางการจีนระบุว่า จะจัดเก็บภาษีเพิ่มเติม 10-15% สำหรับธัญพืชสหรัฐฯ รวมถึงถั่วเหลือง ข้าวโพด และข้าวสาลี เพื่อเป็นการตอบโต้มาตรการภาษีใหม่จากประธานาธิบดีสหรัฐฯ นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังระงับการนำเข้าถั่วเหลืองจากหน่วยงานของสหรัฐฯ 3 แห่ง และระงับการขนส่งไม้จากสหรัฐฯ เข้าประเทศ

นายกรัฐมนตรีจีนกล่าวว่า ทุกพื้นที่ต้องแบกรับภาระหน้าที่ของตนเองในการรับรองความมั่นคงทางอาหารของจีน และพยายามอย่างจริงจังเพื่อควบคุมแหล่งผลิตข้าวให้มั่นคงยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ในปี 2024 (2567) จีนผลิตธัญพืชได้ 706.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยรายงานระบุว่าราคาในประเทศอยู่ที่ระดับต่ำสุดเนื่องจากมีอุปทานเพียงพอและความต้องการที่อ่อนแอ ขณะที่รัฐบาลกำลังวางแผนที่จะจำกัดการนำเข้าธัญพืชเพื่อรับมือกับราคาที่ตกต่ำและปกป้องผลกำไรของเกษตรกร

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียลดลงต่อเนื่องสู่ระดับต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566 เนื่องจากความต้องการที่ลดลงและมีอุปทานล้นตลาด โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% อยู่ที่ 409-415 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ลดลงจากระดับ 413-420 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 390-400 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ลดลงจากระดับ 395-405 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ตัวแทนจำหน่ายข้าวรายใหญ่ในกรุงนิวเดลีกล่าวว่า เวียดนามกำลังเสนอราคาขายข้าวในตลาดโลกที่ลดลงอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวในประเทศอื่นๆ ตกต่ำ

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2568 กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมอินเดีย (The Ministry of Commerce & Industry) ได้ออกประกาศฉบับที่ 61/2024-25 อนุญาตให้ส่งออกข้าวหัก (100% broken rice) (HS Code 1006 40 00) ไปยังต่างประเทศได้แล้ว (เปลี่ยนจากสถานะ Prohibited เป็น Free) โดยมีผลบังคับใช้ทันทีนับตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2568 เป็นต้นไป

*** ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2565 (2022) ที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมอินเดีย (The Ministry of Commerce & Industry) ยังได้ออกประกาศฉบับที่ 31/2015-2020 ห้ามการส่งออกข้าวหัก (100% broken rice) (HS Code 10064000) ไปยังต่างประเทศ เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีข้าวหักเพียงพอสำหรับการบริโภคของอุตสาหกรรมสัตว์ปีกในประเทศและสำหรับอุตสาหกรรมอาหารสัตว์อื่นๆ และเพื่อผลิตเอทานอล โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2565 เป็นต้นไป

ขณะที่สำนักข่าว Reuters รายงานเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2568 ว่ารัฐบาลอินเดียได้ประกาศอนุญาตให้ส่งออกข้าวหัก 100% ได้แล้ว หลังจากที่มีสต็อกข้าวของรัฐบาลแต่ละระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของรัฐบาลเกือบ 9 เท่า

นาย B.V. Krishna Rao ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าว (the Rice Exporters' Association; REA) กล่าวว่า หลังจากที่มีรัฐบาลอนุญาตให้ส่งออกข้าวหักได้แล้ว เขาคาดว่าอินเดียจะส่งออกข้าวชนิดนี้ได้ประมาณ 2 ล้านตันในปี 2568 โดยในปี 2565 อินเดียเคยส่งออกข้าวหักได้มากถึง 3.9 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปยังจีนเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ และส่งออกไปยังประเทศในแอฟริกา เช่น เซเนกัลและจิบูตี เพื่อการบริโภคของมนุษย์

ข้าวหักเป็นผลพลอยได้จากการสีข้าว และประเทศในแอฟริกายินยมบริโภคข้าวชนิดนี้มาก เพราะราคาถูกกว่าข้าวชนิดอื่น

ขณะที่ นาย Himanshu Agrawal กรรมการบริหารของ Satyam Balajee ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวชั้นนำกล่าวว่า ข้าวหักของอินเดียมีราคาขายอยู่ที่ 330 ดอลลาร์ต่อตัน เมื่อเทียบกับราคาประมาณ 300 ดอลลาร์จากประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ เช่น เวียดนาม เมียนมา และปากีสถาน อย่างไรก็ตามประเทศคู่แข่งเหล่านี้มีสต็อกข้าวใน

ปริมาณจำกัด ซึ่งเมื่อสต็อกข้าวของประเทศเหล่านี้หมดลง ผู้ซื้อก็จะหันมาหาข้าวจากอินเดียแทน และการส่งออกจะฟื้นตัวในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

ก่อนหน้านี้ สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ผู้ส่งออกข้าวให้ความเห็นว่าอินเดียจำเป็นต้องอนุญาตให้มีการส่งออกข้าวหัก 100% ได้แล้ว หลังจากที่สต็อกข้าวของรัฐบาลแต่ละระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของรัฐบาลเกือบ 9 เท่า ซึ่งการส่งออกข้าวหัก 100% อาจช่วยลดสต็อกข้าวในประเทศ และช่วยให้ประเทศในแอฟริกาที่ยากจนสามารถซื้อข้าวได้ในราคาที่ถูกลง รวมถึงช่วยเหลือผู้ผลิตอาหารสัตว์และเอทานอลในเอเชียที่ต้องพึ่งพาข้าวหักเกรดนี้

นาย B.V. Krishna Rao ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าว (the Rice Exporters' Association; REA) กล่าวว่ารัฐบาลมีข้าวมากเกินความต้องการ ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาเรื่องอุปทาน รัฐบาลควรอนุญาตให้ส่งออกข้าวหัก 100%

ในเดือนกันยายน 2022 (2565) รัฐบาลอินเดียได้ออกประกาศห้ามส่งออกข้าวหัก 100% หลังจากนั้นจึงมีการกำหนดข้อจำกัดการส่งออกข้าวทุกเกรดในปี 2023 (2566) หลังจากเกิดภาวะฝนตกน้อยกว่าปกติ จนทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการผลิตข้าวที่อาจจะมีปริมาณลดน้อยลง

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์อุปทานในปัจจุบันดีขึ้นหลังจากที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวได้มากเป็นประวัติการณ์ ซึ่งทำให้รัฐบาลสามารถที่จะยกเลิกข้อจำกัดการส่งออกข้าวทุกเกรดได้ (ยกเว้นข้าวหัก 100%)

ข้อมูลซึ่งรวบรวมโดยองค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) แสดงให้เห็นว่าสต็อกข้าวของรัฐบาลซึ่งรวมถึงข้าวเปลือกมีจำนวนทั้งหมดถึง 67.6 ล้านตัน ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 เมื่อเทียบกับเป้าหมายของรัฐบาลที่ 7.6 ล้านตัน

นาย Himanshu Agrawal กรรมการบริหารของ Satyam Balajee ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวชั้นนำ กล่าวว่ารัฐบาลอนุญาตให้องค์การอาหารแห่งชาติขายข้าวบางเกรดสำหรับการผลิตเอทานอลในอินเดียได้ เนื่องจากมีอุปทานเพียงพอ และตอนนี้รัฐบาลก็น่าจะยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวหักได้แล้ว

สำนักข่าว The Financial Express รายงานว่า รัฐบาลอินเดียและหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องสามารถจัดซื้อข้าวเปลือกได้แล้วจำนวน 67.91 ล้านตัน ในช่วง 5 เดือนแรกของปีการตลาด 2024/25 (ตุลาคม 2567-กุมภาพันธ์ 2568) เพิ่มขึ้นประมาณ 4.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

โดยแคว้นหลักที่มีส่วนในการเพิ่มสต็อกข้าวให้คลังส่วนกลาง ได้แก่ Punjab (17.33 ล้านตัน) Chhattisgarh (10.44 ล้านตัน) Odisha (6.34 ล้านตัน) Haryana (5.37 ล้านตัน) Telangana (5.39 ล้านตัน) Uttar Pradesh (5.74 ล้านตัน) และ Madhya Pradesh (4.35 ล้านตัน)

คาดว่าจะการจัดซื้อข้าวเปลือกของรัฐบาลในปีการตลาดปัจจุบัน จะอยู่ที่ประมาณ 73 ล้านตัน (ประมาณ 49.56 ล้านตันข้าวสาร) ซึ่งลดลงจากที่คาดว่าจะ 78.16 ล้านตันของข้าวเปลือก (ประมาณ 52.54 ล้านตันข้าวสาร) ในปีงบประมาณ 2023/24 ซึ่งการจัดซื้อในปีนี้จะคาดว่าจะลดลงจากปีก่อน เนื่องจากการเริ่มต้นปีการตลาดในรัฐ Haryana และ Punjab เป็นไปอย่างเชื่องช้า เนื่องจากขาดพื้นที่จัดเก็บ ซึ่งหน่วยงานต่างๆ จะต้องบริหารจัดการสต็อกเก่าออกก่อนจึงจะจัดซื้อข้าวเปลือกจากฤดูใหม่ได้

ทั้งนี้ การจัดซื้อโดยหน่วยงานที่เริ่มเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2567 ค่อนข้างล่าช้าในรัฐ Punjab และ Haryana เนื่องจากขาดพื้นที่จัดเก็บ หน่วยงานต่างๆ ต้องจัดการสต็อกข้าวออกจากรัฐเหล่านี้เพื่อให้มีพื้นที่ว่าง

ฤดูการผลิต Kharif มีจำนวนคิดเป็นประมาณ 80% ของข้าวทั้งหมดที่มีการจัดซื้อในฤดูกาลนี้ โดยกระทรวงเกษตร (The Agriculture Ministry) คาดการณ์ว่าการผลิตข้าวฤดูนาปีในปีงบประมาณ 2024/25 จะ

สูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 119.93 ล้านตัน (กรกฎาคม 2567 – มิถุนายน 2568) เพิ่มขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้ที่ 113.26 ล้านตันในปีงบประมาณ 2023/24

สำนักข่าว The Economic Times รายงานว่า อินเดียประสบความสำเร็จในการผลิตข้าว ข้าวสาลี และข้าวโพดในการผลิตหลัก (ฤดูฝน) ของปี 2024/25 (the 2024/25 kharif season) ในระดับสูงสุด ตามการประมาณการล่วงหน้าครั้งที่สองของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture and Farmers' Welfare's second advance estimates) ซึ่งการผลิตธัญพืชอาหารในฤดูฝนมีจำนวนถึง 166.391 ล้านตัน ในขณะที่ธัญพืชอาหารในฤดูร้อน (rabi season) มีจำนวน 164.527 ล้านตัน โดยการประมาณการนี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญเกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตรของประเทศสำหรับพืชผลหลัก

ทั้งนี้ อินเดียผลิตธัญพืชอาหารในฤดูฝน (the kharif season) ได้ 166.391 ล้านตัน และธัญพืชอาหารในฤดูร้อน (rabi season) (ไม่รวมพืชฤดูร้อนหรือ summer crop) ได้ 164.527 ล้านตัน

โดยคาดว่าผลผลิตข้าวฤดูฝน (the kharif season) จะอยู่ที่ 120.679 ล้านตัน (เพิ่มขึ้น 7.42 ล้านตัน เมื่อเทียบกับ 1,132.59 ล้านตันในปี 2023/24) ในขณะที่ข้าวฤดูร้อน (rabi season) (ไม่รวมพืชฤดูร้อนหรือ summer crop) อยู่ที่ 15.758 ล้านตัน

ส่วนผลผลิตข้าวสาลีคาดว่าจะอยู่ที่ 115.43 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.138 ล้านตัน เมื่อเทียบกับ 113.259 ล้านตันในปี 2023/24) ในขณะที่ข้าวโพดฤดูฝนจะอยู่ที่ 24.811 ล้านตัน ข้าวโพดฤดูร้อน (ไม่รวมฤดูร้อน) อยู่ที่ 12.438 ล้านตัน

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า รัฐบาลอินเดียได้ขยายเวลายกเว้นใบรับรองการตรวจสอบ (the certificate of inspection) จากหน่วยงานตรวจสอบการส่งออกสำหรับการส่งออกข้าวบาสมาดิและข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิไปยังประเทศในยุโรปบางประเทศออกไปอีก 6 เดือน ตามประกาศอย่างเป็นทางการที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (the Ministry of Commerce and Industry) เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568

ตามประกาศลงวันที่ 10 มีนาคม 2568 การส่งออกข้าว (บาสมาดิและไม่ใช่บาสมาดิ) ไปยังประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปและประเทศอื่นๆ ในยุโรป เช่น ไอร์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักรจะต้องมีใบรับรองการตรวจสอบจากสภาการตรวจสอบการส่งออก/หน่วยงานตรวจสอบการส่งออก (Export Inspection Council/Export Inspection Agency (EIC)) เท่านั้น

กรมการค้าต่างประเทศ (DGFT) ระบุว่าใบรับรองมีความจำเป็นสำหรับการส่งออกไปยังประเทศเหล่านี้ตั้งแต่เดือนมกราคม 2566 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2566 กรมการค้าต่างประเทศได้เลื่อนข้อกำหนดบังคับของใบรับรองการตรวจสอบจาก EIC ออกไป 6 เดือน

ในขณะนี้ DGFT ได้ตัดสินใจขยายการยกเว้นใบรับรองการตรวจสอบสำหรับการส่งออกข้าวไปยังประเทศในยุโรปเหล่านี้ออกไปอีก 6 เดือน จนถึงวันที่ 9 กันยายน 2568 และตามประกาศระบุว่าการส่งออกไปยังประเทศในยุโรปที่เหลือจะไม่ต้องใช้ใบรับรองการตรวจสอบจาก EIC ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้เป็นเวลา 6 เดือน

ทั้งนี้ EIC เป็นหน่วยงานรับรองการส่งออกอย่างเป็นทางการของอินเดีย ซึ่งรับรองคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกจากอินเดีย

ที่มา Oryza.com

บังกลาเทศ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา รายงานว่า กระทรวงการอาหารบังกลาเทศประกาศเปิดประมูลนานาชาติ (International Tender Notice) เพื่อเสนอราคาขายสินค้าข้าวหนึ่งให้กับกรมการอาหาร กระทรวงการอาหาร ของบังกลาเทศ (Ministry of Food) สรุปได้ดังนี้

เอกสารยื่นประมูลจำหน่ายชุดละ 5,000 ตากา (หรือ 100 เหยียญสหรัฐฯ) เปิดจำหน่ายตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2568 ภายในเวลา 16:30 น. ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดสำเนาเอกสารประกาศต้นฉบับได้ที่เว็บไซต์ของกรมการอาหาร กระทรวงการอาหาร บังกลาเทศ (Food Department, Ministry of Food, Bangladesh) ที่ https://www.dgfood.gov.bd/sites/default/files/files/dgfood.portal.gov.bd/files/6c0bd65f_ce05_40fc_8d10_a4f1b97b7150/2025-02-25-05-31-dac65d0c3b588c45232147214fa4597c.pdf

อนึ่ง ผู้สนใจยื่นประมูลจะต้องแต่งตั้งตัวแทนท้องถิ่นภายในประเทศบังกลาเทศเพื่อดำเนินการด้านเอกสารการประสานงานและเข้ายื่นประมูล และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา โทร. +8802222290056-7 (ในวันเวลาราชการ วันอาทิตย์-วันพฤหัสบดี เวลา 09:00-17:00 น.)

รายการเอกสารแนบประกอบรายงานนี้

1. สำเนาเอกสารประกาศเชิญชวน ที่ 13.01.0000.093.46.016.25-185 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568
2. รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นประมูลและการแต่งตั้งตัวแทน
3. สำเนาเอกสารตัวอย่างแสดงรายละเอียดการยื่นเอกสารประกอบเสนอราคาประมูล เป็นแนวทางศึกษาสำหรับผู้สนใจ

ทั้งนี้เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568 หน่วยงาน Directorate General of Food (DGF) ได้ประกาศเปิดประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 9 ปีงบประมาณ 2024/25 (INTERNATIONAL TENDER NOTICE FOR IMPORT OF NON-BASMATI PARBOILED RICE (PACKAGE-09, FY 2024-2025)) เพื่อซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมัติจำนวน 50,000 ตัน (+/- 5%) โดยกำหนดยื่นข้อเสนอราคาในเทอม CIF Liner out ภายในวันที่ 11 มีนาคม 2568 และข้อเสนอต้องมีผลไปจนถึงวันที่ 25 มีนาคม 2568 และกำหนดให้มีการส่งมอบที่ทำเรือ Chattogram ในสัดส่วน 60% และที่ทำเรือ Mongla สัดส่วน 40% ซึ่งจะต้องส่งมอบภายใน 40 วันหลังการเปิด L/C (ส่งมอบจำนวน 50% ภายใน 25 วันหลังการเปิด L/C)

สำหรับความคืบหน้าของการประมูลในครั้งนี้ สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ราคาต่ำสุดที่เสนอในการประมูลซึ่งปิดไปเมื่อวันอังคารที่ 11 มีนาคม 2568 นั้น คาดว่าอยู่ที่ 429.55 ดอลลาร์ต่อตัน CIF โดยคาดว่าจะเป็นการเสนอของบริษัทการค้า Pattabhi Agro Foods

อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาและยังไม่มีผลการรายงานการซื้อขาย ซึ่งตามปกติแล้ว บังกลาเทศจะพิจารณาข้อเสนอราคาในการประมูลข้าวสักระยะหนึ่งก่อนจะตัดสินใจ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา ยังรายงานว่ารัฐบาลบังกลาเทศได้ประกาศการเปิดประมูลนานาชาติ (International Tender Notice) เพื่อเสนอราคาขายสินค้าข้าวหนึ่งให้กับกรมการอาหาร กระทรวงการอาหาร ของบังกลาเทศ (Ministry of Food) สรุปได้ดังนี้ (เวลาที่ระบุเป็นเวลาบังกลาเทศ-ช้ากว่าไทย 1 ชั่วโมง)

1. หน่วยงานเปิดประมูล กรมการอาหาร กระทรวงการอาหาร บังกลาเทศ
2. ชนิดสินค้า ข้าวหนึ่ง ปริมาณ 50,000 ตัน +/-5%
3. วันเปิดจำหน่ายเอกสาร ระหว่างวันที่ 5-18 มีนาคม 2568 ภายในเวลา 15:00 น.

4. ยื่นเอกสารเปิดประมูล ปิดรับซองเวลา 13:00 น. 19 มีนาคม 2568
5. เปิดซองประมูลตั้งแต่เวลา 14:00 น. วันที่ 19 มีนาคม 2568
6. การส่งมอบสินค้า CIF Liner out ท่าเรือจัตตะกอง 60% ท่าเรือมองลา 40%
7. กำหนดส่งมอบสินค้า ส่งมอบให้เสร็จสิ้นภายใน 40 วันหลังจากการเปิด L/C

เอกสารยื่นประมูลจำหน่ายชุดละ 5,000 ตากา (หรือ 100 เหรียญสหรัฐฯ) โดยเปิดจำหน่ายตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2568 ภายในเวลา 15:00 น. ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดสำเนาเอกสารประกาศต้นฉบับได้ที่ https://www.dgfood.gov.bd/sites/default/files/files/dgfood.portal.gov.bd/files/6c0bd65f_ce05_40fc_8d10_a4f1b97b7150/2025-03-04-10-29-aaeb75ddcbbb962a6845556df1cbec43.pdf

ผู้สนใจยื่นประมูลจะต้องแต่งตั้งตัวแทนท้องถิ่นภายในประเทศบังกลาเทศเพื่อดำเนินการด้านเอกสาร การประสานงานและเข้ายื่นประมูล และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา โทร. +880222290056-7 (ในวันเวลาราชการ วันอาทิตย์-วันพฤหัสบดี เวลา 09:00-17:00 น.)

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2568 หน่วยงาน Directorate General of Food (DGF) ได้ประกาศเปิดประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 10 ปีงบประมาณ 2024/25 (INTERNATIONAL TENDER NOTICE FOR IMPORT OF NON-BASMATI PARBOILED RICE (PACKAGE-10, FY 2024-2025)) เพื่อซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิจำนวน 50,000 ตัน (+/- 5%) โดยกำหนดยื่นข้อเสนอราคาในทอม CIF Liner out ภายในวันที่ 19 มีนาคม 2568 และข้อเสนอต้องมีผลไปจนถึงวันที่ 3 เมษายน 2568 และกำหนดให้มีการส่งมอบที่ท่าเรือ Chattogram ในสัดส่วน 60% และที่ท่าเรือ Mongla สัดส่วน 40% ซึ่งจะต้องส่งมอบภายใน 40 วันหลังการเปิด L/C (ส่งมอบจำนวน 50% ภายใน 25 วันหลังการเปิด L/C) สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

https://dgfood.gov.bd/sites/default/files/files/dgfood.portal.gov.bd/files/6c0bd65f_ce05_40fc_8d10_a4f1b97b7150/2025-03-04-10-29-aaeb75ddcbbb962a6845556df1cbec43.pdf

ที่ Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 4 มีนาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 681,679 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 22.65% เมื่อเทียบกับจำนวน 555,775 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 64,701 ตัน ลดลงประมาณ 25.04% เมื่อเทียบกับจำนวน 86,317 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 616,978 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 31.42% เมื่อเทียบกับจำนวน 469,458 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 248,884 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 66.42% เมื่อเทียบกับจำนวน 149,555 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 4 มีนาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 23,363 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 4 มีนาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 134,512 ตัน เนเธอร์แลนด์ 109,635 ตัน อิตาลี 79,427 ตัน สเปน 54,318 ตัน โปรตุเกส 49,639 ตัน เยอรมนี 47,427 ตัน เบลเยียม 47,247 ตัน โปแลนด์ 41,715 ตัน สาธารณรัฐเชค 27,753 ตัน สวีเดน 18,350 ตัน บัลแกเรีย 17,477 ตัน สโลวาเกีย 8,231 ตัน ลิทัวเนีย 6,946 ตัน กรีซ 6,897 ตัน เดนมาร์ก 6,500 ตัน ไอร์แลนด์ 5,043 ตัน ออสเตรีย 3,699

ตัน ฮังการี 3,443 ตัน ฟินแลนด์ 3,196 ตัน ไชปรัส 2,719 ตัน มอลตา 2,043 ตัน โครเอเชีย 1,997 ตัน โรมาเนีย 1,793 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 2 มีนาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากปากีสถานจำนวน 63,893 ตัน เพิ่มขึ้น 68.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 43,015 ตัน เพิ่มขึ้น 52.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 28,100 ตัน เพิ่มขึ้น 75.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากกายอานาจำนวน 26,987 ตัน เพิ่มขึ้น 8.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และนำเข้าจากอาร์เจนตินา 15,960 ตัน เพิ่มขึ้น 583.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 119,584 ตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 94,250 ตัน เพิ่มขึ้น 20.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 91,363 ตัน เพิ่มขึ้น 34.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 67,372 ตัน เพิ่มขึ้น 17.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 59,422 ตัน เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 219,238 ตัน เพิ่มขึ้น 117.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 12,710 ตัน เพิ่มขึ้น 822.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 12,581 ตัน เพิ่มขึ้น 13.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 10,546 ตัน เพิ่มขึ้น 15.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากกายอานาจำนวน 9,654 ตัน เพิ่มขึ้น 87.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 2 มีนาคม 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 54,894 ตัน เนเธอร์แลนด์ 38,982 ตัน โปรตุเกส 31,156 ตัน สเปน 27,434 ตัน อิตาลี 16,513 ตัน ฝรั่งเศส 13,002 ตัน บัลแกเรีย 3,163 ตัน เยอรมนี 1,802 ตัน เดนมาร์ก 1,493 ตัน โปแลนด์ 1,305 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 522 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 94,246 ตัน เนเธอร์แลนด์ 83,558 ตัน อิตาลี 53,522 ตัน เบลเยียม 41,235 ตัน เยอรมนี 28,520 ตัน โปแลนด์ 26,953 ตัน สาธารณรัฐเชค 23,526 ตัน สเปน 21,661 ตัน บัลแกเรีย 21,035 ตัน โปรตุเกส 18,119 ตัน สวีเดน 17,760 ตัน ลิทัวเนีย 9,802 ตัน สโลวีเนีย (SI) 8,639 ตัน กรีซ (EL) 7,362 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 6,350 ตัน เดนมาร์ก 5,182 ตัน ฮังการี 3,278 ตัน ฟินแลนด์ 2,882 ตัน ไชปรัส 2,663 ตัน ออสเตรีย 2,627 ตัน โครเอเชีย (HR) 2,331 ตัน มอลตา 2,137 ตัน โรมาเนีย (RO) 1,859 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 215,050 ตัน เนเธอร์แลนด์ 30,058 ตัน สเปน 24,645 ตัน ฝรั่งเศส 12,055 ตัน อิตาลี 7,620 ตัน โปแลนด์ 4,326 ตัน โปรตุเกส 1,783 ตัน ลิทัวเนีย 1,530 ตัน สาธารณรัฐเชค 659 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวขึ้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 2 มีนาคม 2568 เช่น กรีซ (EL) 22,908 ตัน สเปน 15,873 ตัน เบลเยียม 12,380 ตัน อิตาลี 10,939 ตัน เนเธอร์แลนด์ 9,535 ตัน โปรตุเกส 7,494 ตัน บัลแกเรีย 3,294 ตัน ลิทัวเนีย 2,534 ตัน เยอรมนี 1,696 ตัน สาธารณรัฐเชค

1,589 ตัน โปแลนด์ 1,359 ตัน โรมาเนีย 1,039 ตัน ฝรั่งเศส 774 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 3,182 ตัน โปรตุเกส 574 ตัน เนเธอร์แลนด์ 472 ตัน กรีซ (EL) 394 ตัน อิตาลี 130 ตัน เป็นต้น
ที่มา Oryza.com

แอฟริกาใต้

สำนักข่าว Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights รายงานว่า ตลาดข้าวในแอฟริกาตะวันตกร่วงลงอย่างหนักเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ท่ามกลางปัญหาข้าวล้นตลาด ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากอินเดียยกเลิกภาษีส่งออกข้าวหนึ่งและกิจกรรมการค้าที่ลดลง

สำนักข่าว Platts ได้ประเมินราคาข้าวหนึ่ง 5% STX CFR Cotonou เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ไว้ที่ 454 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ลดลง 51 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน จากเดือนมกราคม 2568

ทางด้านสำนักงานพัฒนาการส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารแปรรูปของอินเดีย (Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority) ระบุว่า การส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น 36% หลังการระบาดของโควิด 19 สิ้นสุดลง

แหล่งข่าวกล่าวว่า ปัญหาดังกล่าวเลวร้ายลงหลังจากที่อินเดียยกเลิกภาษีส่งออกข้าวหนึ่งในเดือนกันยายน 2567 ทำให้ผู้ค้าเพิ่มคำสั่งซื้อเมื่อราคาลดลง จึงส่งผลให้มีอุปทานล้นตลาด

ผู้มีส่วนร่วมในตลาดจากเบนิน โตโก และ Abidjan กล่าวว่าตอนนี้คลังสินค้าส่วนใหญ่เต็มแล้ว ทำให้ไม่มีพื้นที่จัดเก็บเพิ่มเติม ซึ่งการเคลื่อนย้ายสต็อกเก่ามีความจำเป็นเพื่อสร้างอุปสงค์ใหม่

แหล่งข่าวจากเบนินและโตโกเน้นย้ำว่าเดือนมีนาคมและเมษายน 2568 เป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวมะม่วงหิมพานต์ (cashew) ในภูมิภาค แม้ว่าตลาดข้าวไม่น่าจะได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ แต่สภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นอาจส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ

ธนาคารพัฒนาแอฟริกา (African Development Bank) ระบุว่าเปอร์เซ็นต์การผลิตมะม่วงหิมพานต์แปรรูปในประเทศของเบนินเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเป็น 40.26% จาก 19%

ผู้นำเข้าข้าวรายหนึ่งในโตโกกล่าวว่า ตลาดมะม่วงหิมพานต์มีความซับซ้อนมาก โดยได้รับอิทธิพลจากอุปสงค์จากอินเดียและเวียดนาม และอัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ที่ผันผวน

ข้อมูลตลาดแสดงให้เห็นว่าฟรังก์ซีเอฟเอของแอฟริกากลาง (The Central African CFA franc) อ่อนค่าลง 1% เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงสัปดาห์ที่สิ้นสุดวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

สำนักข่าว Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights รายงานว่า ผู้เกี่ยวข้องในตลาดข้าวสหรัฐฯ กำลังกังวลเรื่องมาตรการภาษีศุลกากร ท่ามกลางภาวะราคาข้าวที่ร่วงและระดับต่ำสุดในรอบกว่า 2 ปี ขณะที่แคนาดาตั้งเป้าที่จะขึ้นภาษีข้าวกล้องและข้าวสีจากสหรัฐฯ เพื่อตอบโต้ ส่วนผู้ซื้อชาวเม็กซิโกอาจเน้นไปหาข้าวจากอเมริกาใต้

ทั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องในตลาดข้าวสหรัฐฯ ต่างกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของภาษีนำเข้า 25% ที่สหรัฐฯ กำหนดกับสินค้าของแคนาดาและเม็กซิโก ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 4 มีนาคม 2568 เนื่องจากราคาข้าวร่วงลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบกว่า 2 ปี

Platts ได้ประเมินราคาข้าว US Long Grain #2, 4% ไร่ที่ 659 ดอลลาร์ต่อตัน FOB NOLA เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2568 และข้าว US Long Grain #2 Paddy 55/70 ที่ 344 ดอลลาร์ต่อตัน FOB NOLA ซึ่งทั้งคู่อยู่ในระดับต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2565 (2022)

แหล่งข่าวในตลาดกล่าวว่า ตลาดข้าวได้รับผลกระทบอย่างมากจากภาษีศุลกากร ซึ่งการที่มีมาตรการภาษีศุลกากร เชื่อว่าจะทำให้ตลาดเข้าสู่ภาวะขาลงในไม่ช้า

ตามข้อมูลของผู้เข้าร่วมตลาด ปัจจัยอื่นที่ส่งผลให้ราคาลดลงคือผลผลิตข้าวเปลือกและข้าว Calrose ของสหรัฐฯ ในปัจจุบันที่ต่ำเนื่องจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย

ทั้งนี้ เม็กซิโกและแคนาดาเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของสหรัฐฯ ซึ่งข้อมูลของรัฐบาลสหรัฐฯ ในปี 2024 เม็กซิโกนำเข้าข้าว 681,467 ตัน และแคนาดานำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ 205,533 ตัน

ขณะเดียวกัน แคนาดาได้กำหนดภาษีตอบโต้ในอัตรา 25% สำหรับสินค้าที่นำเข้าจากสหรัฐฯ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 2 หมื่นล้านดอลลาร์ ซึ่งรวมถึงข้าวกล้องและข้าวสีจากสหรัฐฯ (HS 1006.20 และ 1006.30) แม้ว่าเม็กซิโกจะไม่ได้กล่าวถึงภาษีตอบโต้ แต่คาดว่าประธานาธิบดี Claudia Sheinbaum จะกล่าวถึงเรื่องนี้ในวันที่ 9 มีนาคม 2568

เกษตรกรรายหนึ่งในสหรัฐฯ แสดงความกังวลเกี่ยวกับภาษีตอบโต้ที่อาจเกิดขึ้นจากเม็กซิโก เนื่องจากเม็กซิโกเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ รายใหญ่ ดังนั้น หากมีการเรียกเก็บภาษีจากเม็กซิโก จึงเกรงว่าเม็กซิโกจะตอบโต้และโจมตีสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ เช่น ข้าว

ขณะที่ผู้เกี่ยวข้องในตลาดข้าวของสหรัฐฯ คาดว่าเม็กซิโกอาจหันไปพึ่งอเมริกาใต้เพื่อตอบสนองความต้องการข้าว โดยอาร์เจนตินา บราซิล และอุรุกวัย มีผลผลิตข้าวที่อุดมสมบูรณ์

แหล่งข่าวในตลาดอีกรายคาดว่าอเมริกาใต้จะมีพื้นที่เก็บเกี่ยวที่ใหญ่กว่าเมื่อเทียบกับปีก่อน และคาดว่าผลผลิตจะดี โดยผู้เกี่ยวข้องในประเทศเหล่านี้กำลังจับตาดูตลาดเม็กซิโก ซึ่งถือเป็นเรื่องไม่ดีต่อตลาดข้าวสหรัฐฯ

ที่มา Oryza.com